NĂM THỨ MƯỜI SÁU; — SỐ THỨ 3281 MỖI SỐ: 0$04 NGÀY THỨ HAI 27 và THỨ BA 28 FÉVRIER 1928

Trung Bắc Tân Văn

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 7146

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Xa-hoa vẫn không phải là một việc hay

II

Lại có người nói: « Di phong dịch tục vốn không phải là một việc dễ bây giờ vận-hội đã mở mang, kiến-văn đã rộng rãi, người mình bị cái trào lưu xô đẩy, đua nhau về lối xa hoa, lâu rồi thành ra thói quen, không phải một người mà đổi được, không phải một ngày mà sửa được. Trong những nhà quan trưởng và những nhà phong phú, chắc cũng có người có tư-tưởng, có kiến thức, biết cái tục xỉ mỹ xa hoa có phương hại đến nền phong hóa, nhưng khốn vì bó buộc vào trong vòng tập thượng. không dám tự mình làm khác đi, chưa chắc đã mấy người cho làm phải mà theo, lại chỉ làm cái nêu cho người đời chỉ nghị, thế có phải đã không bổ ích gì về đường phong-tục, chỉ mua lấy cái tiếng mai mỉa vào mình. Ấy ở các nơi thành-thị, sự biến tục khó khăn đã như thế. Còn như ở các chốn thôn quê, thì phần nhiều người kiến-văn hãy còn chật hẹp, tư-tưởng hãy còn thấp hèn, vả lại, khoán lệ đặt ra đã bao nhiêu năm nay, chưa dễ một lúc mà vứt bỏ ngay đi được: cưới xin thì nộp cheo nộp khoán, ma chay thì mời làng tạ làng, nào là khao vọng, nào là hội hè, cái gì cũng lôi thôi phiền phí, ngày xưa vua Tự-đức đã có phê mấy câu nói về việc ma chay ở các chốn thôn quê: « Một người chết, nghìn người say, phong tục như thế, thật là đáng ghét đáng chán! ». Lời vua phê như thế, mà hủ tục vẫn không chịu bỏ, có sĩ trái lệ không theo, thì đã sẵn câu: phép vua thua lệ làng, mà bẻ bai hành tỏi, thế thì bàn làm sao đến việc sửa đổi phong-tục được nữa ». Phải, đã đành rằng tập quen đã lâu, thì sửa đổi vốn không phải dễ, nhưng các nhà quan trưởng và các nhà phong-phú, là tai mắt trong xã-hội, làm tiêu biểu cho nhân-dân, nếu có con mắt tinh, có tư-tưởng rộng, tự nhận lấy cái trách-nhiệm chuyển di phong-tục, phàm gặp công việc gì, cũng nhất thiết bỏ xa theo kiệm, tiền bạc sẵn có mà không tiêu, miệng thế cười chê cũng không quản, đem nhiệt thành, dùng nghị-lực, lấy mình làm gương sáng cho người khác theo. Lối xa hoa xỉ mỹ, cũng vì một vài người xướng lên trước, giăm bảy người họa theo sau, lâu lâu mới thành ra phong-tục. Thế thì cái tục kiệm ước giản phác, miễn là có người thế lực xướng lên trước, biết đâu chẳng có người khác họa theo sau. Những nhà gia tư thường thường giở xuống, bị cái thói quen bó buộc, vẫn sẵn lòng sửa đổi, mà không dám tự mình xướng lên đầu, nếu thấy những nhà quan trưởng và những nhà phong-phú đã treo gương kiệm ước, tất đua nhau mà theo, đến khi ấy thì như ngọn cỏ theo gió, vật nổi theo dòng, không có sức gì ngăn cản lại được nữa.

Ở các chốn thôn quê xứ Bắc-kỳ ta bây giờ, tuy theo lệ cải-lương, việc ma chay cưới xin cũng có tỉnh giảm được ít nhiều, mà xét cho kỹ ra, thì phần nhiều cũng chỉ là hình thức. Lũ đàn em thì rặt là bọn lưng đen khố cao, cầy sâu cuốc bẫm, chẳng còn có chút kiến thức gì, bực đàn anh đàn chị thì phần nhiều học thức đã ít, kiến văn lại hẹp, con mắt không trông khỏi ngọn tre đầu làng, trong trí vẫn giữ theo lối cũ, ngoài chốn chung-đình, thì không còn biết cái gì là sang, ngoài ngôi hương ẩm, thì không còn biết cái gì là sướng. Tuy hương-tục cải-lương, lệ ngạch có nhất-định, mà vẫn thấy hội hè đình đám, rước xách linh đình, khao vọng vẫn thấy tốn tiền chục bạc trăm, ma chay vẫn thấy có xôi nong rượu hũ, người trước đã làm, người sau cực chẳng đã lại phải làm theo, thói phiền phí chẳng thấy bớt được mấy tí. Há lại chẳng có một vài người kiến thức cao sâu, thoát ra ngoài cái tai mắt của bọn dung phu, tục-tử, chỉ vì xướng lên mà không có người họa, thế cô rồi cũng phải thua. Ở xã-hội ta bây giờ, tài nguyên vốn chưa được sung dụ, mà đồng tiền quăng vào việc vô dụng như thế thật nhiều, đó cũng là một cái căn nguyên bệnh nghèo, mà ta nên kíp bảo nhau tìm phương cứu chữa vậy.

Đây là nhân bàn cái tục xa-hoa ở các nơi thành-thị, mà bàn thêm đến cái thói ăn uống ở các chốn thôn quê, cũng đều là những lối chi tiêu phù phiếm, đáng ghét mà cũng đáng tiếc lắm.

Than ôi! ở cái buổi cạnh-tranh kịch-liệt, hơn được kém thua này, trông người lại ngẫm đến ta, học thức thua người, tiền của thua người, thế mà còn không biết lo, không biết sợ, ở thành-thị thì cách xa-xỉ đua theo lối mới, ở thôn-quê thì thói ăn uống vẫn giữ nết xưa, thế thì còn mong gì có ngày đủ sức đua tranh với người, mà thoát khỏi được vòng liệt bại. Những nhà quan trưởng và những nhà phong-phú, tức là những người có thế-lực đủ chuyển di được phong tục ở trong xã-hội, tưởng nên nghĩ đến cái tiền-đồ của nước nhà, mà mau mau tìm phương bổ-cứu thì phải.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 24 Février 1928

Nước Pháp

Việc buôn lậu đại bác ở Saint Gothard

Các báo có đăng nhiều bài về việc chở lậu đại bác ở Saint Gothard. Nước Hung-gia-lỵ, bị bắt gặp buôn lậu đại bác, và không tuân các khoản của hội Vạn-quốc về việc ấy. Đến ngày 5 mars này, tại kỳ hội-đồng của hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc sẽ nói đến việc ấy, vì Hung-gia-lị tự ý phát mại các đại bác ấy. Vì vậy M. Tchan-Loth, hội trưởng hội Vạn-quốc, đương chức có nói nay ông chỉ biết xin các nhà đã mua đại bác ấy cứ để nguyên đại bác ở đấy đừng lấy mà thôi.

Báo *Temps* có nói việc ấy làm cho ở hội Vạn-quốc rất lấy làm lạ. Cái thái độ của nước Hung-gia-lị, thực là một việc ngạo mạn, mà việc ấy cả Âu-châu đều lưu tâm đến.

Cái vấn đề trung học tại nguyên lão nghị-viện

Nguyên lão nghị-viện đã bàn về việc sửa đổi lại nền trung-học, M. Léon Bérard nguyên tổng-trưởng bộ học, có diễn thuyết xin cho cái học cổ điển của Pháp được cái địa vị tối cao, và phản đối cái học nhất loạt bình đẳng.

Ngạch quan thuế tại thứ-dân nghị viện

Thứ dân nghị-viện đã bắt đầu bàn ngạch quan-thuế quan hệ về nông-sản. Nghị-viện phản-đối cái khoản của chánh-phủ xin tăng quan thuế về đường ăn lên mỗ trăm kilô là 90 frs Nghị-viện định quan-thuế về đường là 100 f. và định quan thuế về rượu nho là 160 frs.

Một bản giao ước với nước Bỷ

Bản giao ước Pháp Bỷ đã ký.

Cuộc đi ô-tô từ Paris đến Đông dương

Ba tuần lễ nay hiệu Roiland-Pilain không có cho tin gì về cuộc ô-tô Daverne. Hiện nay M. Daverne chắc ở Calcutta.

Nước Tắc

Tòa nội-các mới

Một tòa nội các liên hiệp đã thành lập, do M. Vaukitchevitch chủ trương. Trong tòa nội-các có 10 vị cấp tiến, 5 vị dân chủ, và 1 vị thứ dân, M. Marinkovitch vẫn giữ bộ ngoại-giao, và M. Markovitch vẫn giữ bộ tài chánh.

Xứ Maroc

Trừ đảng cộng sản

Lính cảnh-sát bắt ba người lính tụ đảng cộng sản, và bắt được sổ sách của đảng ấy và nhiều truyền-đơn.

Hoa-kỳ

Cái vấn đề giồng bông

Các đại biểu của 14 nước về Nam-Mỹ đã họp ở Jackson (Mississipi) quyết nghị giảm số các trại giồng bông kém năm ngoái 15%. Nếu đến tháng octobre này giá bông còn hạ nữa, thì các nhà giồng bông còn xin hạn chế đi nữa.

Việc đóng chiến thuyền

Bản hội đồng coi việc hải-quân giảm cái chương-trình đóng chiến thuyền xuống làm 15 chiếc tuần dương-hạm, và không ưng cấp tiền để đóng tàu ngầm.

Nước Nga

Tại hội-đồng quốc phòng

Quốc phòng thượng hội-đồng đã cử M. Kameneff làm tổng tư lệnh, M. Kameneff làm chưởng binh về mặt trận phương tây, và M. Lasseberitch làm chưởng binh về mặt trận Viễn-đông.

Phi-luật-tân

Việc chính-trị

Hội-đồng quản-trị của đảng cộng hòa Phi-luật-tân đã hạ lệnh cho các đại biểu tại cuộc hội nghị cộng hòa Kansas City thỉnh cầu chớ có ưng chuẩn bản luật nào khiến cho Phi-luật-tân có một cái hiến pháp không được rộng bằng cái hiến pháp của các đất khác của Hoa-kỳ, nên cho Phi-luật-tân được quyền tự trị rất rộng mà không phạm đến cái chủ quyền của nước Hoa-kỳ, và tán trợ cho việc giao tế của hai bên, khiến cho Phi-luật-tân và Hoa-kỳ đã hoà với nhau, và mở mang cho tư-bản Hoa-kỳ đem sang dùng ở Phi-luật-tân.

Việc bảo cử nghị-viên

Đông-kinh. — Cứ như tin tức tới nơi, thì các đảng tán thành cho chánh phủ vẫn thất bại. Đảng phản kháng, và đảng thứ dân đương tìm cách kết liên với nhau. Tại các nơi tài-chánh người ta đã rằng sẽ có tòa nội-các mới, nhưng chắc là cái khuynh hướng cũng không thay đổi mấy. Số đại biểu của tư bản giảm đi, mà đảng thứ dân được nhiều đại biểu trúng cử.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 26 février 1928

Tình thế chiến-sự

Bắc kinh. — Các tướng nam-quân, và quốc dân quân đã cam đoan cùng nhau đánh quân bắc.

Đảng Phụng-thiên đã cử lại các tướng chỉ-huy các mặt trận có thể phá được địch quân.

Trương-tác-Lâm đánh nhau ở Sơn-tây vẫn đắc-lợi, và vẫn đuổi Phùng-ngọc-Tường trên đường từ Bắc-kinh đến Hán-khẩu.

Lý-tế-Thâm với nước Anh

Hương cảng. — Lý-tế-Thâm đặt tiệc khoản đãi quan sứ thần nước Anh là Miles-Lampson, và trong khi diễn thuyết có nói nước Trung-hoa muốn sớm đổ các giao ước, và muốn cho Quảng-châu và Hương-cảng giao tế thân ái với nhau.

Quan sứ thần nước Anh đáp lại có nói cái chánh sách của Anh vẫn theo như bản án-văn công bố trong vụ Noël 1926, và xin sửa đổi các giao ước theo các điều khoản trong năm 1927. Ông nói ông đến miền nam, mục-đích là xem xét cái tình thế, và gây nên một cái không khí thân ái.

Cái nạn giấy bạc giả

Hương-cảng. — Ở Hương-cảng rất nhiều giấy bạc 5 dollars làm giả giấy *Hong kong Shanghai Bank*. Nhà ngân-hàng có đăng lời bá cáo cho công chúng biết, mà dặn rằng các giấy bạc ấy trắm hơn giấy bạc thật, và số giấy bạc ấy biên từ số 111.000 đến số 160.000

A. R. I. P.

Mấy câu hỏi về việc làm tự-điển

Hội đồng làm tự-điển ở hội « Khai-trí » có nhờ bản quán đăng mấy câu hỏi sau này lên báo để chất vấn cùng hải nội chư quân tử. Xin các ngài ai biết rõ thì định nghĩa giùm mà gửi lại bản báo cho, rất lấy làm cảm tạ.

Những tiếng hỏi

Cời là gì? Tỉ: Chị giàu chị đội nón hoa, tôi con nhà khó tôi tha nón cời.

Cơm là gì? Tỉ: Chuồn chuồn cơm, khế cơm, cam cơm. Còn những tiếng gì thuộc về tiếng này?

Đèn cù là đèn gì?

Chăn cù là chăn gì?

Trả lời

Cời. — Ở tỉnh Hà-đông phủ Ứng-hòa, làng Cời làm nón, thứ nón ấy rẻ tiền. Tôi lại được nghe trong Trung-kỳ có câu phong dao: Chị giầu chị đội nón hoa, em nghèo em khó em tha nón trời, ý là nói giầu đội nón dứa nón nghệ nghèo đội giời.

Cơm. — Bưởi cơm thường và lành. Rau dền cơm, cây cơm nếp, cây cơm xôi, cây cơm lênh, trứng cơm, túi cơm, giòi cơm, cần câu cơm.

Cù. — Đèn cù là một thứ đèn vẽ hình con cù, rồng non gọi là cù, vua thì dùng đèn rồng quan thì dùng cù, là một thứ đèn để đi đêm cho phân biệt.

Chăn cù là: chăn làm bằng lông con cù người ta còn gọi là cu-li, chữ nho là kim mao.

Còn một thứ chăn thêu hai con giao-cù, ngày xưa quan to mấy được dùng.

Thăng-Long

∴

Cời. — Là nói về bông lúa dốc ra xấu; những bông ấy gọi là bông *cời*, thường thường người ta gặt lẫn vào mấy lúa thì phải lựa ra đốt đi.

Vậy tôi tưởng: câu chị giầu chị đội nón hoa, tôi con nhà khó tôi tha nón *cời*, là ý nghĩa xấu tốt đấy thôi.

Cơm. — *khế cơm*, không chua, *cam cơm*, không ngọt, nên chỉ không có vị thì người ta gọi là cơm. Thường thường nghe thấy người ta ăn của gì không có vị thì nói rằng: ăn như ăn cơm tẻ. Còn như chuồn chuồn là con chuồn chuồn mà nói chuồn cơm thì không có nghĩa gì.

Đèn cù. — Đèn cù hay là đèn chạy quân trẻ chơi tháng tám cũng là một nghĩa. Tôi tưởng gọi đèn cù thì có nghĩa hơn, nói đèn chạy quân trẻ chơi rằm tháng tám người ta cắt cái gì gián vào đấy cũng được, cốt nó bóng được ra ngoài khi nó chạy, trẻ nó trông cho vui mắt, chứ có phải chỉ gián quân vào đấy mà gọi là đèn chạy quân.

Tạ-công-Việt

Điện-tin Saigon

Ứng cử nghị-viên Tây

Các báo Saigon có đăng rằng ông Gourdon nguyên Giám-đốc Học-chính Đông-dương sẽ ra ứng cử nghị-viên Nam-kỳ.

Cuộc chạy ô-tô sang Pháp

Cuộc ô-tô đi từ Saigon sang Pháp của MM. Laubizet và Lamperrière hoãn lại ngày 28 février.

A. R. I. P.

Xuân thủ đàm ân

Những người có tên sau này đều được thưởng hàm về dịp xuân thủ đàm ân.

BAC-NINH

Thăng hàn lâm viện đãi chiếu (9 2): M. Nguyễn-văn-San, thợ thêu, phố Tiên-an, tặng cửu phẩm văn giai, có Chương-mĩ bội tinh hạng ba.

Thăng chánh cửu phẩm văn giai (9-1): MM. Nguyễn-mạnh-Trạc, chánh quản phủ, quán bộ Tiên-an, tổng Liễu-lâm, phủ Thuận-thành, tặng cửu phẩm văn giai (9-2).

Ngô-thế-Loan, thầu khoán, đại biểu công-ty than ở Haiphong, quán làng Đáp-cầu, tổng Đỗ xá, huyện Võ-giàng, tặng cửu phẩm văn giai (9-2).

Hà-tam-Dinh, chánh hương hội làng Đáp cầu, tổng Đỗ-xá, huyện Võ-giàng, tặng cửu phẩm văn giai (9-2).

Thăng chánh cửu phẩm bá hộ (9-1): MM. Nguyễn-hữu-Thao, chánh tổng Vân-mẫu, quán làng Lâm-dương huyện Võ-giàng, tặng cửu phẩm bá hộ (9 2).

Nguyễn-văn-Oai, lý trưởng làng Đa-tốn, tổng Đa-tốn, huyện Gia-lâm, tặng cửu phẩm bá hộ (9-2).

Lý-tất-Tiên, lý-trưởng làng Đan-kim, tổng Phụng-công, huyện Văn-giang, tặng cửu phẩm bá hộ (9-2).

Thưởng tặng cửu phẩm văn giai (9-2): MM. Nguyễn-hy-Lâm, thư ký phụ biện ngạch thừa phát lại tại tòa án đệ nhị cấp Bắc-ninh, có bằng khóa-sinh, quán làng Lũng-sơn, tổng Nội-duệ, huyện Tiên-du.

Nguyễn-trọng-Tôn, chánh hương hội làng Đông-sơn, tổng Đông-sơn, huyện Tiên-du, có bằng khóa-sinh.

Nguyễn-văn-Minh, quyền Lệ-mục phủ Từ-sơn, có bằng khóa sinh, quán làng Đại-trạng, tổng Đỗ-xá, huyện Võ giàng.

Thưởng tặng cửu phẩm bá hộ (9 2): MM. Đặng-văn-Hoài, thư ký làng Phù-đổng, tổng Phù-đổng, huyện Tiên-du.

Trần-quang-Diên, thư ký làng Gianh-lâm, tổng Hội-phụ, phủ Từ-sơn.

Nguyễn-văn-Nguyên, thư ký làng Hữu-chấp, tổng Châm-khê, huyện Võ-giàng.

Dương-đắc-Tiệp, tổng-sư làng Cổ-giàng, quán làng Đa-tích, tổng Liễu-lâm, phủ Thuận-thành.

Chu-văn-Quyên, thư ký làng Thị-cầu, tổng Đỗ-xá, huyện Võ-giàng.

Nguyễn-đình-Long, chánh tổng Bất-phí, quán làng Hà-liễu, huyện Võ-giàng.

Nguyễn-đăng-Lan, chánh tổng Vũ-dương, quán làng Phương-mao, huyện Quế-dương.

Nguyễn-bá-Lược, chánh tổng Ngọc-trì, quán làng Cổ-lâm, huyện Lang-tài.

Đỗ-văn-Thanh, chánh tổng Hội-phụ, quán làng Danh-lâm phủ Từ-sơn.

Nguyễn-thế-Đức, phó tổng Sơn-nam, quán làng Sơn-nam, huyện Võ-giàng.

Nguyễn-đức-Diên, phó tổng Đỗ-xá, quán làng Thị-cầu, huyện Võ-giàng.

Hoàng-ngọc-Thuận, phó tổng Phù-lương, quán làng Cựu-tự, huyện Quế dương.

Nguyễn-văn-Nguyên, phó tổng Đề-tân, quán làng Lệ-xá, phủ Thuận-thành.

Trần-đức-Mẫn, phó tổng Nhân-hựu, quán làng Nhân-hựu, huyện Gia-bình.

Vũ-văn-Khanh, phó tổng Phụng-công, quán làng Công-luận, huyện Văn-giang.

Nguyễn-văn-Nghi, phó tổng Hoàng-kênh, quán làng Hoàng-kênh, huyện Lang-tài.

Nguyễn-hữu-Phi, phó tổng Lâm-thao, quán làng Thái-trì, huyện Lang-tài.

Lê-văn-Tu, phó lý làng Phù-khê, tổng Nghĩa-lập, phủ Từ-sơn.

Phạm-văn-Ty, phó lý làng Đông-chu, phủ Từ sơn.

Nguyễn-công-Tan, lý trưởng làng Vĩnh-phú, tổng Tư-phúc, huyện Tiên-Du.

Nguyễn-xuân-Đông, lý trưởng làng Đại sơn, tổng Đông-sơn, huyện Tiên-du.

Phạm-Cáo, phó lý làng Đông-lương tổng Đông-sơn, huyện Tiên-du.

Nguyễn-văn-Nghi, chánh hộ Yên-mẫn, huyện Võ giàng.

Nguyễn-văn-Tiếp, lý trưởng làng Sơn-trang, tổng Sơn-nam, huyện Võ-giàng.

Nguyễn-văn-Tiếp, lý trưởng làng Yên-lãng, tổng Dũng-liệt, huyện Yên-phong.

Vũ-văn-Huân, lý trưởng làng Trần-xá, tổng Dũng-liệt, huyện Yên-phong.

Nguyễn văn-Duyệt, lý trưởng làng Đông-mai, tổng Phong-quang huyện Yên-phong:

Chu-văn-Chi, phó-lý làng Vọng-nguyệt, tổng Nội-trà, huyện Yên-phong;

Phạm-văn-Chi, lý trưởng làng Hiền-lương, tổng Phù lang, huyện Quế-dương.

Bùi-trọng-Khải, lý trưởng làng Ngọc-tu, tổng Đông-hồ, phủ Thuận-thành

Nguyễn-xuân-Giai, lý trưởng làng Đương-xa, tổng Dương-quang, phủ Thuận thành;

Đàm-phương-Ba, lý trưởng làng Ngô-xá, tổng Phương-Mao, phủ Thuận-thành.

Ng-văn-Gang, lý trưởng làng Ngọc hội, tổng Tam-a, phủ Thuận-thành-

Lê-văn-Liên, thư-ký làng Yên-phú thượng, tổng Phương-la, huyện Yên-phong;

Vũ-văn-Phong, phó lý xóm La côi làng Tiên-lâm, tổng Đọng-xá, huyện Gia-lâm;

Dương-thiên-Kê, phó lý làng y-viên tổng Tiên lâm, huyện Gia-lâm;

Bùi-đăng-Trinh, lý trưởng làng Trung-Mầu, tổng Dũng-vi, huyện Tiên du;

Đỗ-văn-Cư, lý trưởng làng Phi-liệt tổng Phụng-công, huyện Văn-giang.

Ng-văn-Cư, lý trưởng làng Mỹ lộc, tổng Vạn-ty, huyện Gia-bình,

Trần-danh-Cầm, lý trưởng làng Văn thai, tổng Vạn-ty, huyện Gia-bình;

Ng-văn-Khoa, Chánh hương-hội làng Lê xuyên, tổng Tam-sơn, phủ Từ-sơn;

Ng-tất-Tây, Chánh hương-hội làng Đình-bảng, tổng Phù-lưu, phủ Từ-sơn.

Ng-đình-Mộc, chánh hương-hội làng Cao-đình, tổng Thủ-phụng, huyện Tiên-du.

Đinh-văn-Phụng, chánh hương-hội làng Hạ-ôn, tổng Da-tôn, huyện gia-lâm.

Nguyễn-văn-Niên, phó hương hội, làng Thiết-ung, tổng Hạ-lô, phủ Từ-sơn.

Ng-văn-Tuất, phó hương hội làng Cao-cấp, tổng Tam-a, huyện Siêu-loại.

Đỗ Lâm, thợ mộc, quán làng Thiết ung, tổng Hạ-lộ, phủ Từ-sơn.

Đỗ-văn-Tô, thợ mộc, quán làng Thiết-ung, tổng Hạ lộ, phủ Từ sơn.

Ng-văn-Lương, thợ mộc, quán làng Phù-khê, tổng Nghĩa-lập, phủ Từ-sơn.

Ng-văn Sa, thợ chạm, quán làng Thiết-ung, tổng Hạ-lộ phủ Từ-sơn.

Vũ-văn-Hàng, cựu tổng sư (quán làng Văn-quan, tổng Thượng thanh, huyện Thanh oai, Hađong.

Ng-văn-Học, quản-lý đồn-điền, quán làng Yên-tri, tổng Bà-hạc, huyện Yên-hưng. Quảng yên.

Ng-văn-Khiêm, thợ đúc, quán làng Đê-tâu, tổng Đê-câu phủ Thuận-thành.

Hà-bá-Đoan, làm công cho M. Doncet ở Đáp-cầu, quán làng Đáp-cầu, tổng Đỗ-xá, huyện Võ-giàng.

Tin Cao-mên

Một đứa nhỏ bốn cẳng. — Đứa nhỏ này, từng năm sáu tuổi và còn sống, đi đứng đều được cả nhưng lạ một điều là chính giữa háng ngay nơi phân biệt trai hay gái lại lẻ ra một cái cẳng và ở bàn bắp vế một cái cẳng nữa. Hai cẳng lạ kỳ này cũng có đủ ngón và mắt-cá in hình như người thường vậy, song cái thì quẹo sắp lại, cái thì ngay choài ra.

Tin sau-cùng.

Cái hảo tâm của một nhà từ-thiện ở Pháp

M. Cognacq có di chúc để lại 100 triệu cho hội Hàn-lâm Pháp để đặt thêm số giải thưởng hàng năm cho các gia quyến đông con.

Một chiếc tàu Ý bị đắm

Ở Dead tại châu Kent có tin báo rằng chiếc tàu buôn của Ý tên là Acantara, và chiếc tàu dạy quan binh của Nga tên là **Tovarish** *đụng phải nhau trong bể Manche. Tàu Ý bị đắm. Người ta ngại rằng có nhiều người bị hại.*

Một cuộc bay

Phi-công Fronval dùng tàu bay lộn luôn được 1111 vòng một phút được bốn vòng, thế là lại giật lại của người Hoa-kỳ cái giải khôi nguyên thế giới về việc lộn bằng tàu bay.

A. R. I. P,

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài độc-giả biết rằng cách mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ ngày mồng-một tháng tây trở đi cho gọn.

Hội Khai-trí Tiến-đức

Cuộc đấu xảo mỹ thuật. Thi vẽ kiểu nhà. Đấu-xảo các thứ cây hoa [illegible] và cây thế

Mở cửa từ ngày chủ nhật 26 Février đến ngày chủ-nhật 4 Mars 1928

10 giờ sáng ngày 26 Février mở cửa, để riêng cho quan khách có giấy mời và hội-viên vào xem.

Từ ngày 27 Février, sáng từ 8 đến 11 giờ, chiều từ 2 đến 7 giờ, hội-viên có mang theo thẻ Hội thì được vào xem không; còn ai vào cũng phải giả tiền là:

Người Tây.... 0p.20.
Người Ta .... 0p 10.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	20 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $	90
nhì,	10	20
ba	9	20
Thóc hạng nhất	6	10
Bắp ngô	5	20

Giá bạc. Kể từ ngày 27 Février 1928 giá bạc ở kho Nhà nước định là 13 f, 00

Thời giá quốc trái:

Ngày 22 Février 1928

3 %	hoàn dần		78 f. 70
3 ½ %	hoàn dần		85 f. 05
4 %	vĩnh viễn	1917	75 00
4 %	»	1918	74 f. 15
6 %	»	1920	97 f. 10
5 %	hoàn dần	1926	102 f. 70
4 %		1925	109 95

Ngày 21 Février 1928

3 %	vĩnh-viễn	67 f 60
5	1915-1919	86 f. 10

Tin tàu. — Tàu «*Tonkin*» đến ngày 28 février, hồi 10 giờ sáng, sẽ ở Haiphong chạy đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hải-phòng chuyến xe-lửa 8 giờ tối 27 février.

Tàu «*Claude Chappe*» mang thư sang Pháp, đến ngày 1er mars hồi 5 giờ sáng, sẽ ở Haiphong chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

Tới Saigon sẽ chuyển sang tàu «*G. Metzenger*» chừng ngày 6 mars sẽ chạy về Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 8 giờ tối 29 février.

Quan Thống-soái mới sắp tới nơi. — Chừng đến ngày 20 mars này, thì quan Thống-soái mới là Đại-tướng Aubert sẽ ra tới Hanoi.

Các hàng binh-sĩ sẽ giàn đứng nghênh-tiếp ngài suốt đường Bờ-sông, từ cầu Doumer xuống tới đại-doanh ở Đồn-thủy.

Cuộc đấu xảo mĩ-nghệ của hội Khai-trí đã khai mạc. — Cuộc đấu-xảo mĩ-thuật của hội Khai-trí đã khai mạc sáng hôm qua lúc 10 giờ, do quan quyền Toàn-quyền Monguillot chủ-tọa. Trước 10 giờ các quan chức và các nhà thân-thương Tây Nam trong thành-phố đã đến đông lắm, các quan tỉnh gần đây cũng về gần khắp. Có phường nhạc Hà-đông đến cử-nhạc khi quan Toàn-quyền tới nơi và trong khi tiệc trà. Quan Toàn-quyền đi xem khắp một lượt và ngợi khen việc sắp đặt việc đấu-xảo ấy lắm. Xem xong, quan Toàn-quyền và các quan khách vào phòng ăn của hội thưởng trà và bánh ngọt.

Cuộc đấu-xảo bắt đầu mở vào mấy ngày mưa cho nên khách ngoài đến xem chưa được đông lắm. Các đồ đấu-xảo năm nay bày vào các sân lớn lợp mái mới dựng xong cho nên rộng chỗ lắm, có lẽ vì sân to quá mà coi hóa ra ít đồ hơn mọi lần trước.

Mong rằng mấy hôm sau trời tạnh cho, để thiên-hạ đến coi đông mà ngợi-khen cho sự tiến-bộ của mĩ-thuật nước mình.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ.

[illegible]

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này:

Ngày 7 tháng 9 tây năm 1927 theo như tờ của M. Desshamps là thanh-tra mật-thám trình rằng Ng-thị Cả có giác chủ cũ nó là Ng-thị-Tân tức Hai-Lạc chứa đồ đạc do Paul David là Tây lai là nhân ngãi chủ cũ nó ăn cướp của những người Khách ở nhà số 87 phố Đường-sắt Haiphong ngày 20 tháng 8 năm 1927. Cái nhà tầng dưới thì M. Kong-Tin là chủ tàu thủy thuê ở và tầng trên thì MM. Quang-Tsan-Yeng và Tsan-yat-Kaan làm công ở hiệu Denis frères thuê ở.

Hôm 20 ấy một bọn đông người kéo vào nhà ấy ăn cướp vì các chủ thuê bị dậm-dọa đã bỏ đi từ hôm trước rồi.

Thị Cả có khai với M. Desshamps rằng Ng-thị Sen ở chung với chủ cũ nó biết được chỗ giấu những những đồ-đạc cướp ấy. Hỏi thì Thị Sen khai rằng hôm 20 tháng 8, Paul David cùng với Thị-Tân là nhân-ngãi khuân những đồ đạc ở nhà số 87 đem về, mà khuân nhiều chuyến, hiện thị ấy cũng có khuân hộ.

Hỏi thị Tân trước còn chối quanh, mãi sau mới chịu thú nhận có khuân về những đồ-đạc do Paul David lấy ở nhà 87 giao cho. Và thị Tân lại còn thú rằng vì Paul David xui giục thì thị ấy có thuê một gian nhà để giấu những đồ đạc ấy; M. Desshamps đã đến gian nhà ở ngõ phố Bonnal số 147, do Thị Sen chỉ dẫn, khám bắt được nhiều thứ đồ-đạc của những chủ thuê nhà số 87 ấy như là đồng hồ, ghế, vân vân.

Hỏi người quản-lý cái gian nhà số 447 ấy tên là Ng-văn-Cửu khai rằng hôm 21 Thị-Sen và Thị-Tân có đến thuê gian nhà ấy, rồi đến chiều tối thì hai thị ấy cùng một người Tây-lai dọn đồ đạc ấy đến (hiện có tả hình dáng người Tây lai ấy rõ ràng. Nhưng ngày hôm ấy không cho đối chất, mãi đến hôm 15 tháng 10 đem đối chất thì người quản-lý ấy lại khai không nhận được mặt người Tây-lai dọn đồ đến tối 21. Paul David xét hỏi xong được tạm tha ngay từ hôm mới bị bắt.

Tòa xét xong tuyên án phạt Ng-thị-Tân, 2 năm tù và 1$ bồi thường, còn Paul David và Ng-thị Sen được tòa xử trắng án.

Ngày Tết vào nhà nào cũng có gói thuốc lá MÉLIA giấy đỏ, là vì hương vị thơm ngon nhất trong các thuốc vấn

Thuốc chế hợp vệ sinh, và lại phong bằng giấy đỏ ngoạn mục hợp cảnh Tết, sắc đỏ là đều hay.

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:
Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê -- Mua -- Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa
Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.
Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: để giữ chỗ tại
Cinéma Pathé số 543
Nhà giấy: 546

KHẨN TRỌNG. -- công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với công-ty Société Indochine Film et Cie.

Bàu-cử hội-viên thương-mại. — Đến ngày thứ ba 13 mars 1928 tại phòng Thương-mại Hanoi sẽ bầu lại 11 ông hội-viên Tây và 2 ông hội-viên Annam thay những chân từ chức hoặc mệnh một hoặc đã mãn hạn.

Hai chân hội-viên Annam phải bầu lại để thay MM. Nguyễn-huy-Hợi và Sơn-xuân-Hoan.

Ở Haiphong thì phải bầu lại 11 ông hội-viên vừa Tây vừa Nam. Hai chân hội-viên Annam phải bầu lại là để thay MM Lê-văn-Thược tức Nam-Sinh và Ng-hữu-Thu tức Sen.

Tại hai phòng Thương-mại đều bầu cử vào một buổi sáng từ 8 đến 11 giờ.

Những người có chân dự bầu ở ngoại hai thành-phố Hanoi Haiphong cùng những người ở thành-phố mà yếu-đau thì được bầu bằng thư gửi đến cũng được và phiếu bàu phải gửi đến từ hôm trước.

Nếu hôm đó bầu chưa xong thì kỳ bàu thứ hai định vào hôm sau nghĩa là ngày thứ ba 27 mars 1928.

Đá bóng giúp nạn dân Thanh-hóa — Ngày hôm qua chủ-nhật 26 février vì trời mưa và đất vừa lầy vừa trơn không khỏi có sự nguy hiểm cho người dự cuộc nên cuộc đá bóng giúp nạn dân Thanh-hóa định phải hoãn đến chủ-nhật sau 4 mars. Tuy hôm qua vừa mưa vừa rét mà cũng có nhiều ngài và các anh em học-trò chiếu cố cho đông lắm, tấm lòng từ-thiện của các ngài và các anh em thật quý-hóa vô cùng. Bản trường xin thay mặt các hội đá bóng và đồng-bào ta ở Thanh-hóa cảm tạ các ngài và các anh em và xin miễn chấp.

Trường Thể-Dục kính tạ

Ngài ho du?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế **CHASSAGNE,**
Số 59, phố Paul Bert, Hanoi
sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

VALTINE là thứ bột PHOSCAO cho trẻ con thích ăn lắm.
Bán tại sở L'U.C.I.A. Đại-lý độc-quyền

Indochine films et cinémas
33, Boulevard Henri-Rivière
HANOI

Cho thuê, mua và bán những phim ảnh các nước làm phim ảnh tại Đông pháp
Bán những thứ máy chớp-ảnh và máy chụp ảnh
Bán đủ những đồ dùng về cinéma và chụp ảnh
Những rạp chớp ảnh ở tại Đông-pháp của Hội:

tại Hanoi — Cinéma Palace (*Phố tràng-Tiền*)
Cinéma Pathé (*Bờ Hồ*)
Family Cinéma (*Phố hàng Buồm*)
tại Haiphong — Cinéma Pathé
Cinéma Gaumont
tại Saigon — Eden Cinéma
Casino de Saigon
Moderne Cinéma
tại Pnompenh. — Excelsior Cinéma

Ngài nào muốn mua máy, lập rạp chớp-bóng (Cinéma) các tỉnh, hay muốn nhờ vốn Hội lập cho tán thành nên giả tiền giần bản Hội cũng sẵn lòng giúp, xin đến nói chuyện.

Mua mau mau, kẻo hết

CUỘC SỔ SỐ

CỦA HỘI THIỆN-HỮU TRUNG KỲ (NGƯỜI PHÁP NGƯỜI NAM BÌNH-ĐẲNG)
(*Loterie des Amis de l'Annam pour la construction à Huê d'un dispensaire Antituberculeux*)

NHỮNG SỐ TRÚNG GIẢI KỂ SAU NÀY:

Một số nhất được: 10.000 piastres

Một số được. . . . . . . 5.000$00 | Bốn số, mỗi số được. . . 500$00
Ba số, mỗi số được . . . 1.000, 00 | 150 số, » . . . 100, 00

Ngày mở số: 15 Avril 1928
Giá bán, mỗi vé: 1$00
Có Bán vé tại Bản-Quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0, 25

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Cạnh tranh giả-man. — Ng-văn-Cư, Ng đức-Hàm và Ng-tri-Ngọc đi kiểm-soát vé ô-tô chở hành-khách của M. Đặng-hưng-Long ở đường Hanoi — Haiphong bị thưa về việc tranh nhau hành-khách có thuê Hoàng-đình-Mão và Đặng Phách tức Quận, rồi cùng hai tên này sinh sự cầm gậy và dao đánh một người *chauffeur* tên là Trương-v-Anh cầm máy ô-tô của M. Phạm-hữu-Ninh cũng chở hành-khách ở đường ấy thì đều được tha vì xét không đủ chứng cớ.

Tái phạm ăn cắp. — Ng-v-Thanh, làm nghề bán hàng tre trước đã phải 10 tháng tù về tội vào hàng Tây-đen ăn cắp vải thế mà vẫn không chừa. Hôm đầu tháng vừa rồi, tên ấy lại vào hiệu Tây-đen Mahomed Yacomb giả cách mặc-cả mua vải rồi lừa ăn cắp của hiệu một đoạn vải, bị người bán hàng bắt được quả tang. Lần này tòa lại phạt 10 tháng tù nữa.

Bội tín. — Ng-văn-Nghiêm là lái-đò nhận của M. Thibaul là chủ đồn-điền ở Sơn-tây 54 đồng bạc để lên Chũ mua tre và đưa một cái bè cái về. Nhưng tên ấy nhận tiền rồi tiêu hết không mua tre và cũng không lên Chũ dắt bè về. Tòa phạt Nguyễn-v-Nghiêm 3 tháng tù và 25 quan.

Lấy guốc đánh sen-đầm. — MM. Talcent và Masse là sen đầm ở Bắc-ninh, theo lệnh quan trên, đến bắt chồng Ng-thị-Xuân để giải vào trại. Ng-thị-Xuân thấy thế chống sự lại, lấy guốc đánh hai viên sen-đầm. Tòa phạt Ng-thị-Xuân 6 tháng tù và 16 quan.

Ăn cắp túi bạc bỏ quên. — Việc Bù-thị Tam đi khâu ở phố Hàm-long số 19 bị thưa ăn cắp một cái túi xách trong có 636 đồng bạc của Mme Hale đến nhà ấy đặt hàng, rồi bỏ quên hôm 5 tháng giêng tây, bà chủ hiệu bán hàng ở nhà ấy tên là Phạm-thị-Hanh cũng bị thưa, thì hoãn đến thứ hai sau để đòi chứng rồi mới xét.

Đi xe hỏa không có vé. — Đặng-đức-Giụ là lý-trưởng đi xe hỏa không lấy vé lại còn chống sự lại. Hỏi thì Đặng-đức-Giụ khai rằng đã đưa tiền cho người kiểm soát lấy vé, sau không thấy đưa trả lại tiền thừa, có đòi thì người ấy sinh sự cãi nhau rồi vu ra thế. Tòa phạt Đặng-đức-Giụ 5 quan về tội đi xe không có vé, và tha cho tội chống sự vì không đủ chứng cớ.

Ăn cắp đồ đạc. — Ngày năm ngoái một người tên là Ng-thị-Cả nhà ở phố Sau-Giếm số 21, có mất cắp các thứ đồ đạc đáng giá 100 đồng, hiện có trình sở Cẩm hôm 18 tháng giêng người con gái sự chủ thấy Ng-thị-Mai là hàng bún diễn mặc cái áo, nhận ngay được là áo mất cắp độ năm ngoái mới nắm lấy đưa đến sở cẩm trình. Khi sở cẩm phái đến khám thì bắt được đôi hoa-tai vàng và nhiều thứ đồ đạc ăn cắp của nhà ấy nữa. Tòa phạt Ng-thị-Mai 3 tháng tù.

Nhanh như chớp — Hồi 2 giờ hôm 25 février, Nguyễn-duy-Lương, nhà ở phố hàng Đào số 100 đứng xem một người làm trò múa dối ở phố Bờ hồ, bị một đứa lẻn lại gần cắt mất một cái khuy áo bằng vàng. May có người mật thám trông thấy lại bắt ngay đứa ăn cắp. Nó liền vứt cái khuy áo xuống đất và chối biến đi. Nó khai tên là Ng-văn-Y, 21 tuổi làm nghề phu đám ma và ở phố hàng Lược xét ra nó đã phải tù 2 lần về tội ăn cắp rồi.

Kẻ cắp đàn bà. — Ngày 20 février tên Ng-thị-Loan 29 tuổi bán hàng nước trong chợ Đồng-xuân có cái hộp tiền để bên cạnh. Khi đang tiếp khách thì mấy đứa kẻ cắp đàn bà lẻn đến lấy mất một quan tiền 3$ Ngày thứ sáu mới rồi thị Loan lại gặp một đứa trong bọn ăn cắp, trong chợ, lập tức đến tìm một người Mật thám bắt bỏ. Hỏi đứa kia khai tên là Thị-Biên tức Thị-Lác, đã phải tù 4 lần về tội ăn cắp Nhưng nó chối là không ăn cắp 3p. của Thị-Loan. Hiện nó bị giải ra Tòa án xét xử.

Bắt được rựa. — Người cảnh-sát số 86, coi ở đầu cầu mé phố hàng Khoai, bắt được một người mang 9 lạng rựa thì đã đưa về sở Cẩm.

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm dùng miếng da hay miếng dạ(1) cho chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quí bà lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) [illegible]

Bội tín. — Vũ-văn-Ngọc quản l
Mao-Xoang phủ Ứng-hòa (Hà-đô
bị M. Ng-ngọc-Tâm làm thầu kh
ở phố trong thành số nhà 10 thưa
tiền mất một món tiền 660 đồng thì
đưa ra tòa để xét.

Trốn đi và lấy tiền công trư
— Mme Hélène georges ở phố h
sói số nhà 57 thưa Ng-v-Trung v
máy ô-tô ở phố Sinh-từ số nhà 23
tiền công trước mất 8.0 đồng rồi t
đi mất.

Ô-tô đụng ô tô. — Ngày hôm q
vào hồi 7 giờ 15 chiếc ô-tô số T. 3
đi đến trước nhà khách sạn Coq d'
thì đụng phải một chiếc ô tô số
1054 của Mme S. A'aux ở Haipho
may người không can chi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đám cướp ở Hạ-lý — Trong
báo trước bản quán đã tường thuật
đám cướp ở Hạ-lý. Nay xét tra, tên đ
đồng ấy là một tên đã can án, hi
đương phải bắt xử. Hôm cướp ở H
lý ra, gặp toán lính đi tuần đuổi đá
thì tên ấy chạy trốn được. Nay đươ
truy nã để bắt cho bằng được; c
ba tên bị bắt hôm ấy thì đã tống gia
để tra xét.

**Thăm tàu «Saint Françoi
Xavier».** — Sáng thứ bảy vừa r
quan Đốc lý Klein và MM. Soutr
chánh nhà thương thuộc-địa, De
chard, Viel, xuống thăm tàu «*Sai
François Xavier*» là tàu của hã
Denis Frères dùng để tải phu sa
Nouvelle Calédonie, trong tuần lễ n
lại có chuyến chạy.

HÀ-ĐÔNG

Hữu danh vô hình. — Ngày
tháng hai tây ở huyện Thanh-tri
phải một ông thừa-phái về kiểm so
các đồ đạc trường làng Nô-bản nhưn
vì viên trưởng-giáo đi vắng nên thừ
phái đợi suốt cả buổi sáng đến bu
chiều, cũng chẳng thấy viên trưởn
giáo về trường, vậy viên thừa-phá
lại phải trở về không.

Phạm-xuân-Long lai cảo.

PHU-THO

Vấn-đề thể-dục ở trong tỉnh. –
Cái kết quả việc mở mang thể-dục
tỉnh ta đến cả bên Pháp cũng biết r
Bản báo sửa đọc Thể-dục tạp-ch
(l'Education physique) ở Paris
janvier 1928 có thấy đăng như sa
này, tưởng nên dịch ra tiếng ta đ
bà con cùng xem:

«Về cái vấn-đề thể-dục thì ở Đôn
dương cũng nhiều người để ý
ấy. Các phương-pháp thể-dục của t
hiện đã thực-hành tại hết trườn
thể dục ở tỉnh Phú-thọ (Bắc-kỳ) l
trường Phú thọ, Hưng-hóa Phủ-đoa
và Việt-tri. Về việc ấy sau này ta s
có dịp bàn để độc-giả rõ.

Ta lại được tin mừng rằng trườn
Thể-dục Việt-tri đã đặt tên bằng danh
hiệu của «quan Thủy-quân đại-ú
Hébert».

Sự đặt tên ấy là do quan sai-tr
A E Haskel công sứ Phú-thọ xin.

Vậy ta xin cám ơn ngài đã làm v
vang cho nhà tái tạo lại các phươn
pháp thể-thao ở nước Pháp»

Bản quán mong rằng các tỉnh khá
sẽ theo gương tỉnh Phú-thọ mà mở
ra rõ nhiều trường thể dục để cho
con trẻ đỡ hại về các bệnh thông
thường như bệnh lao, bệnh gầy còm,
vân vân..

Vậy ở đâu đã có trường thể-dục
rồi thì các nhà nên cho con trẻ đến
tập lắm, và ở đâu chưa có thì nên
lập xin dựng ra đi.

Quan Toàn-quyền Paul Bert là một
nhà bác-học ngày xưa có nói rằng
mở được một trường học tức là đỡ
được một nhà tù. Nay ta cũng có thể
bắt chước mà nói rằng mở được một
trường thể-dục là đỡ được một nhà
thương. Vậy thì các nhà muốn cho
con vào trường thể-dục hay là vào
nhà thương?

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Mưa dữ quá. — Tại kinh-thành Huế và các vùng chung quanh mấy hôm nay vẫn mưa dữ quá.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

De temps en temps, si quelqu'un, soldat, officier ou représentant du peuple, se hasardait à traverser la chaussée solitaire, on entendait un sifflement aigu et faible, et le passant tombait blessé ou mort, ou, s'il échappait, on voyait s'enfoncer dans quelque volet fermé, dans un entre-deux de moellons, dans le plâtre d'un mur, une balle. Quelquefois un biscayen. Car les hommes de la barricade s'étaient fait de deux tronçons de tuyaux de fonte du gaz bouchés à un bout avec de l'étoupe et de la terre à poêle, deux petits canons. Pas de dépense de poudre inutile. Presque tout coup portait. Il y avait quelques cadavres çà et là, et des flaques de sang sur les pavés. Je me souviens d'un papillon blanc qui allait et venait dans la rue. L'été n'abdique pas.

Aux environs, le dessous des portes cochères était encombré de blessés.

On se sentait là visé par quelqu'un qu'on ne voyait point, et l'on comprenait que toute la longueur de la rue était couchée en joue.

Massés derrière l'espèce de dos d'âne que fait à l'entrée du faubourg du Temple le pont cintré du canal, les soldats de la colonne d'attaque observaient, graves et recueillis, cette redoute lugubre, cette immobilité, cette impassibilité, d'où la mort sortait. Quelques-uns rampaient à plat ventre jusqu'au haut de la courbe du pont en ayant soin que leurs shakos ne passassent point.

Le vaillant colonel Monteynard admirait cette barricade avec un frémissement. — *Comme c'est bâti!* disait-il à un représentant. *Pas un pavé ne déborde l'autre. C'est de la porcelaine.* En ce moment une balle lui brisa sa croix sur sa poitrine, et il tomba.

— Les lâches! disait-on. Mais qu'ils se montrent donc! qu'on les voie! ils n'osent pas! ils se cachent! — La barricade du faubourg du Temple, défendue par quatrevingts hommes, attaquée par dix mille, tint trois jours. Le quatrième, on fit comme à Zaatcha et à Constantine, on perça les maisons, on vint par les toits, la barricade fut prise. Pas un des quatrevingts lâches ne songea à fuir; tous y furent tués, excepté le chef, Barthélemy, dont nous parlons tout à l'heure.

La barricade Saint-Antoine était le tumulte des tonnerres; la barricade du Temple était le silence. Il y avait entre ces deux redoutes la différence du formidable au sinistre. L'une semblait une gueule; l'autre un masque.

En admettant que la gigantesque et ténébreuse insurrection de juin fût composée d'une colère et d'une énigme, on sentait dans la première barricade le dragon et derrière la seconde le sphinx.

Ces deux forteresses avaient été édifiées par deux hommes nommés, l'un Cournet, l'autre Barthélemy. Cournet avait fait la barricade Saint-Antoine; Barthélemy, la barricade du Temple. Chacune d'elles était l'image de celui qui l'avait bâtie.

Cournet était un homme de haute stature; il avait les épaules larges, la face rouge, le poing écrasant, le cœur hardi, l'âme loyale, l'œil sincère et terrible. Intrépide, énergique, irascible, orageux; le plus cordial des hommes, le plus redoutable des combattants. La guerre, la lutte, la mêlée, étaient son air respirable et le mettaient de belle humeur. Il avait été officier de marine, et, à ses gestes et à sa voix, on devinait qu'il sortait de l'océan et qu'il venait de la tempête; il continuait l'ouragan dans la bataille. Au génie près, il y avait en Cournet quelque chose de Danton, comme, à la divinité près, il y avait en Danton quelque chose d'Hercule.

Barthélemy, maigre, chétif, pâle, taciturne, était une espèce de gamin tragique qui, souffleté par un sergent de ville, le guetta, l'attendit, et le tua, et, à dix-sept ans, fut mis au bagne. Il en sortit, et fit cette barricade.

Plus tard, chose fatale, à Londres, proscrits tous deux, Barthélemy tua Cournet. Ce fut un duel funèbre. Quelque temps après, pris dans l'engrenage d'une de ces mystérieuses aventures où la passion est mêlée, catastrophes où la justice française voit des circonstances atténuantes et où la justice anglaise ne voit que la mort, Barthélemy fut perdu. La sombre construction sociale est ainsi faite que, grâce au dénûment matériel, grâce à l'obscurité morale, ce malheureux être qui contenait une intelligence, ferme à coup sûr, grande peut-être, commença par le bagne en France et finit par le gibet en Angleterre. Barthélemy, dans les occasions, n'arborait qu'un drapeau; le drapeau noir.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Thỉnh-thoảng, có ai, hoặc lính hoặc quan hoặc tử đến đại-biểu, mà cả gan dám đi qua bên nọ sang bên kia phố vắng, thì nghe ngay thấy tiếng đạn vun-vút, rồi thì người đi qua tất là phải ngã, hoặc bị thương hoặc chết, hoặc nữa may mà không trúng sang được qua đường, thì vào chỗ nào tất nhiên có đạn bắn vào lỗ tường vô cửa. Cũng có khi trái-phá bắn vào. Số là những người ở trên chiến-lũy đã kiếm đâu được hai cái ống gang, vốn để truyền hơi than thắp đèn dưới đất, họ đã lấy bông và lấy đất đút nút một đầu lại mà làm ống lịnh để bắn đá bắn gạch. Không phí một liều thuốc súng nào vô-ích. Bắn phát nào tin người phát ấy. Đây đó một vài cái xác nằm, máu chảy dưới gạch. Trước-giả hãy còn nhớ có cả con bươm-bướm trắng bay lượn trong phố. Thì ra mùa hạ chẳng chịu nhường quyền đâu cả.

Xung-quanh xóm đó thì các cổng ra vào nhà hai bên ngổn-ngang những người bị thương bị dấu.

Đứng ở ngoài mà nhìn vào thì dờn-dợn như là có ai nấp kín một nơi mà chĩa súng vào mình, thì biết rằng suốt dọc con đường đó chỗ nào cũng có súng nhằm vào.

Quân quan thì phục cả ở sau cái chỗ sống trâu (tây nói lưng lừa) là đầu lối đi vào xóm *Le Temple*, chỗ ấy nguyên có cái cầu bắc qua con sông đào; phục ở đó mà rình, mà xem xét cái tường sầu-thảm, cái đống lù-lù, lì-lì nó sẵn-sàng phì nhả cái chết ra lúc nào không biết. Một vài tên lính bò rạp xuống mà lách cho lên đến cái ngọn sống trâu, tên nào tên ấy giữ-gìn cho thật kín, không dám nhô mũ lên trên một tấc.

Quan đại-tá *Monteynard* là người can-đảm, cũng phải giùng mình mà khen cái chiến-lũy. Ông nói với một ông đại-biểu: *Việc kiến-trúc này giỏi quá! Không có một viên gạch nào là khấp-khểnh. Phẳng lì như là bằng sứ vậy.* Ông vừa nói dứt câu thì một viên đạn bắn trúng vào giữa cái bảo-tinh của ông, ông ngã xuống.

Có kẻ kêu rằng:

— Đồ hèn hạ! Sao không thò mặt ra nào! Để cho người ta nom thấy nào! Chúng nó không dám! Chúng nó núp xó!

Cái chiến-lũy ấy có tám-mươi người giữ, mà cưỡng nổi được với một vạn quân trong ba ngày. Đến ngày thứ tư thì họ theo gương trận *Zaatcha* trận *Constantine*, họ chọc thủng nhà ra rồi chui qua mái nhà mà vào, hạ được chiến-lũy. Trong số tám-mươi người hèn-hạ đó không có một người nào nghĩ đến sự chạy, cho nên chết hết, duy có người cầm quân là *Barthélemy*, lát nữa thì trước-giả xin nói chuyện đến người ấy.

Cái chiến-lũy *Saint-Antoine* thì là nơi ầm-ầm sấm-sét, mà cái chiến-lũy *Le Temple* thì là nơi im-lặng. Một bên là dữ-dội, một bên là sầu-thảm. Một bên là miệng hùm, một bên là mặt nạ.

Ta cầm cái việc phản-nghịch vĩ-đại và bí-nghĩa ngày tháng sáu đó, như một cuộc tao-loạn do một cơn-giận với một sự rất bí nghĩa mà kết nên, thì cái chiến-lũy thứ nhứt ở trong có con quái *Dragon*, mà cái chiến-lũy thứ hai thì đằng sau như có con quái *Sphinx* ẩn mình vậy.

Hai cái đồn giặc đó do tay hai người đốc-công mà dựng nên, một người tên là *Cournet*, một người tên là *Barthélemy*. *Cournet* đã dựng nên cái chiến-lũy *Saint-Antoine*, *Barthélemy* đã dựng nên cái chiến-lũy *Le Temple*. Mỗi cái chiến-lũy có ảnh-hưởng cái biệt-tính của người đốc-công ra vậy.

Cournet vốn là một người cao lớn, vai rộng, mặt đỏ, tay nắm lại rất to, chí quả-cảm, chính-trực, con mắt thẳng mà cương-khắc. Không bao giờ nhọc, nghị-lực to, nóng-nảy, đùng-đùng như cơn giông cơn gió; làm người thì là một người rất dễ dãi, mà làm chiến-sĩ thì thật là khả kính. Cuộc giao-binh, cuộc tranh-cạnh, cuộc giáp-chiến, đó là cái không-khí của người ấy, được đến đó mới vui lòng mới hớn-hở. Nguyên trước ông đã làm quan úy trong thủy-quân, nhưng nom bộ ông cử-chỉ, nghe tiếng ông hò thét đủ biết ông do từ dưới biển mà lên, do từ trận phong-ba mà ra vậy. Ông vào trận như đem sóng gió ngoài biển vào theo. Tỉ với ông *Danton* thì ông *Cournet* duy kém có chút kì-tài, cũng như là ông *Danton* mà tỉ với Hách-cưu-la kiệt-sĩ Hi-lạp đời xưa thì duy chỉ kém có chút thần-tính.

Còn *Barthélemy* thì gầy-gò, bé-nhỏ, xanh-xao, ít nói, thật là một hạng tiểu-nhi hung-tợn, người ấy một khi bị tên lính cảnh-sát vả vào mặt, sau đón đường mà giết cho kì được, năm mười-bảy tuổi đã bị án xử phát lưu. Ông do ở chốn lưu-đồ về mà làm nên cái chiến-lũy đó.

Về sau, sự này thật là số-mệnh oái-oăm, hai người ấy cùng phải đi biệt-xứ, cùng sang ở Luân-đôn. *Barthélemy* lại giết mất *Cournet*. Hai người thách nhau một keo đấu kiếm, chẳng may nó ra như vậy. Cách ít lâu nữa, ông *Barthélemy* can-thiệp vào một việc trai-gái, giả-sử bên Pháp ta thì lấy lẽ ấy làm một lẽ khoan-dung, nhưng bên Anh-quốc thì là một lẽ xử quyết, ông bị án xử giảo. Thì ra cái xã-hội mờ-tối của người ta nó lạ lùng như vậy, bởi sự túng-bách, bởi sự lương-tâm mị hắc-ám, mà con người vô-phúc ấy, trong đầu có một cái trí khôn, dẫu chẳng là trí-khôn to cũng là một trí khôn đáo-để, mà xuất thế phải án lưu tại nước Pháp, kết cục phải án giảo bên nước Anh. Ông *Barthélemy* trong những khi có cơ-hội, duy chỉ giương một thứ cờ, là cờ đen (tang sắc của người Tây).

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần	Quyển	Trang	Giá
Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán	0$50
	» II	203 —	0 45
	» III và IV	159 —	0 35
	» V và VI	193 —	0 45
	» VII và VIII	319 —	0 65
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán	0$45
	» II và III	237 —	0 50
	» IV, V và VI	275 —	0 60
	» VII và VIII	231 —	0 50
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251 trang, bán	0$55
—	Quyển IV, V, VI và VII	299 —	0 65
—	Quyển VIII	305 —	0 65

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20

Cả mười hai quyển gửi làm một gói, tiền cước 1 00

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Ấu khoa

(Tiếp theo)

Nhân trần ẩm

Trúng thấp mà nóng sốt kiêm phát hoàng, đại tiểu tiện sáp thì dùng phương này.

Nhân trần sao 2 đồng
Chi tử (sao đen) 1 đồng 5 phân
Xích phục linh 1 đồng
Điềm đình lịch 1 đồng
Chỉ thực 5 phân
Cam thảo 5 phân.
Đăng tâm 10 sợi
Sắc thang cho uống trước khi bữa ăn.

Hãng giới đan

Phương chua rõ ở môn thai bịnh.

Vịnh linh thang

Trúng thấp mà hàn nhiệt vãng lai, toàn thể trầm trọng, thì dùng phương này để bổ thủy thổ điều tì vị

Bạch truật 1 đồng
Hậu phác 1 đồng
Trần bì 1 đồng
Chư linh 1 đồng
Bạch vân-linh 1 đồng
Thương truật 1 đồng
Trạch tả 1 đồng
Trích cam thảo 5 phân
Thanh quế 5 phân
Sinh khương 3 phiến
Sắc thang cho uống trước khi bữa ăn.

Ngũ bì tán

Phương này hợp với vị linh thang trị bệnh phù thũng rất hiệu.

Sinh khương bì 2 đồng
Đại phúc bì 2 đồng
Phục linh bì 2 đồng.
Tang bạch bì 2 đồng
Ngũ gia bì 2 đồng
Đại táo 3 quả.
Đăng tâm 10 sợi.

Lý trung thang

Phương chua rõ ở môn thương thử.

Bát vị địa hoàng hoàn

Thục địa	Phục linh
Mẫu đơn bì	Trạch tả
Hoài sơn	Sơn thù
Nhục quế	Chế phụ tử

Phân lượng tùy thời đổi chứng gia giảm.

Nhân trần ngũ linh tán

Phương này chủ trị bệnh trúng thấp hoàng.

Nhân trần sao 2 đồng
Bạch truật 1 đồng
Bạch vân linh 1 đồng 5 phân
Chư linh 1 đồng
Trạch tả 1 đồng
Thanh hóa quế 5 phân
Trích cam-thảo 5 phân
Sinh khương 3 phiến

Lục quân tử thang

Quan giản sâm	Bạch vân linh
Bạch truật	Trích cam thảo
Trần bì	Chế bán hạ

Phân lượng tùy cơ đổi chứng gia giảm.

Cam môn

Chứng hậu

Da vàng như ám khói, tóc khô, lỗ mũi ráo, môi nhợt, vì mắt đỏ lợt, miệng khát nước, bồ hôi ra nhiều, bụng to, trong ruột sôi rành rách, đại tiện trắng và tanh, hay nghiến răng, hay gãi mi mắt, hay khoét lỗ mũi, hay ăn than, ăn đất bùn, hoặc các thứ quê, mà cơn sốt hập hừng như thể nước trào lên xuống (trào nhiệt).

Phép trị

Trẻ con trong vòng 16 tuổi phần nhiều hay sinh cam.

Cam là bởi chân nguyên khiếp nhược khí huyết hư suy mà sinh do ở tì vị, hoặc nhân hàn nhân nhiệt nhân tích, chẳng qua cũng là hư cả, cho nên trị bệnh hàn không nên dùng nhiệt tễ, trị bệnh nhiệt không nên dùng hàn tễ, mà cho rằng phi tích bất thành cam, trị cam tất phải tiêu tích chẳng nữa, cũng nên phù tì vị làm chủ.

Nãi tóm lại một phương tập thành hoàn, dùng hồ làm tễ, đổi chứng gia giảm, cũng đã làm phép cho các nhà kinh trị.

Tập thành hoàn

Phương này bất cứ hàn nhiệt hoặc tích, tân bệnh cửu bệnh dùng được cả

Chân lô hội sao rượu 2 đồng
Ngũ linh chi sao 2 đồng
Dạ minh sa sao 2 đồng
Chân quảng bì sao rượu 2 đồng
Hàng châu thanh bì sao rượu 2 đồng
Bồng nga truật lùi chín 2 đồng
Sử quân tử sao 2 đồng
Nam mộc hương bọc giấy dấp nước lùi chín 2 đồng
Bạch đương qui sao 2 đồng
Xuyên khung sao rượu 2 đồng
Quan giản sâm bồi khô 3 đồng
Xuyên hoàng liên chế nước gừng 3 đồng
Can thiềm thừ tẩm dầu thơm trích khô 3 đồng.
Sa nhân sao rượu 2 đồng.

Các vị tán mạt, mật lợn hòa nước cơm làm hồ luyện thuốc viên to bằng hột nhãn lâm thời hòa nước cơm cho uống.

Đại khái:

Tâm cam. — Trẻ hay nghiến răng hay thè lưỡi, hoặc trên lưỡi sưng đỏ, mặt mũi đỏ sắc mặt trắng bệch, thích uống nước lã, thích nằm áp bụng xuống đất, thì phương tập thành này bỏ nga-truật sa-nhân thanh-bì xuyên-khung mộc-hương gia sinh-địa phục-thần đởm-nam-tinh mỗi vị 2 đồng, cam-thảo mỗi vị 1 đồng

Can cam. — Tiết tả sắc mặt xanh tái, xung quanh miệng đốm trắng thì phương tập thành này bỏ nga-truật sa-nhân trần bì mộc hương, gia long-đởm-thảo chi-tử phòng-phong thiên-ma thuyền-thoái mỗi vị 2 đồng thanh-đại 1 đồng 5 phân.

Tì cam. — Ăn được hoặc hay ăn những vật lạnh và đất bùn, sắc mặt vàng đậm, tóc thưa dựng ngẳng, đầu to, bụng trướng, kiêm chứng tiết tả, mà nóng sốt từng về ban đêm (cốt âm) thì thuyên dùng phương tập thành này không phải gia giảm chi cả.

Phế cam. — Mũi đỏ hoét, chân tay khô choắt, miệng hôi, kiêm suyễn khái, lỗ mũi bên lở trắng bợt thì phương tập thành này bỏ nga-truật sa-nhân thanh-bì xuyên-khung mộc-hương gia tang-bì cát-cánh tô-diệp a giao trích-thảo mỗi vị 2 đồng ngoài dùng trạch lan-diệp đồng-lục khinh-phấn tán mạt làm thuốc rắc (rắc vào chỗ mũi đỏ).

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Hễ ai không gửi tiền theo thì sự đổi [illegible] nhanh hơn.

Nghề giồng thuốc lào ở Tiên-lãng

(*Tiếp theo*)

Giồng thuốc

Ruộng thuốc nên phải sửa soạn như thế, vào đến rằm tháng chạp ta phải xong là vừa vặn. Nếu kịp giồng vào khoảng ấy thì đến hồi tháng tư ta năm sau, các lá thuốc lúc bấy giờ đã lên rồi gặp được gió nam chóng già, và được dày lá, thứ thuốc ấy gọi là thuốc « đúng dịp ».

Giọc lá và cuộn thuốc

Nhà nào giồng sớm vào kỳ đầu tháng chạp, cuối tháng một, sợ khi thuốc già mà không gặp gió nam thì những lá thuốc mốc trắng ra, và mỏng mình đi, nếu lại để đến cuối tháng chạp hay đầu tháng giêng mới cấy, thì thuốc mãi đến tháng năm tháng sáu mới già; đến độ ấy là độ mưa to, thì các màu lá bị nước mưa trôi đi mất cả, thành ra thuốc nhạt, mà đến lúc được hái, thì thường gặp phải độ mưa rào bất thường, không phơi được thuốc, bị thối hết cả.

Nên các nhà giồng thuốc có mực thước, thì vẫn phải theo lệ thường đến trung tuần tháng chạp là đã bắt đầu bổ lỗ cấy thuốc. Khi giồng phải chia mỗi lỗ một con thuốc. Để đặt cây xong thì lấy một vài cái gốc rạ khô đậy chân cây thuốc lại.

Tưới và bón

Bây giờ tưới chỉ tưới bằng nước lã; cứ buổi sáng buổi chiều, phải tưới một lần, ước độ bốn năm ngày cây đã bén chân thì tưới ngay một lượt; đến khi ấy thì mới pha ba phần nước lã với một phần nước tiểu mà tưới; hễ thuốc lên được dần dần, thì nước tưới lại pha nhiều nước tiểu vào; khi cây đã ngang ngang lá trẻ đi thì có thể tưới thuần một chất nước tiểu; thuốc tưới điều hòa như thế thì lá mới xanh và dầy.

Khi các cây thuốc cao độ hai mươi phân tây, thì phải lấy thứ phân bắc đã nói ở trên, cuốc ra đập cho nhỏ và đất bùn đã chế với nước tiểu, mà trộn vào với nhau để bón; nếu bón được toàn phân ấy thì tốt lắm; có trộn thì nên trộn hai phần phân, một phần bùn là vừa, khi bón gốc xong lấy đất bùn hay là rạ phủ lên, giữ từ lúc cấy đến lúc giồng bón được ba lượt thì tốt. Cái cách này gọi là « bón phân vun » nghĩa là vun ngay vào gốc cây.

Nhưng mà thường các nhà cứ đợi khi nào cây thuốc lên cao độ ba mươi phân tây, thì xẻ một cái rãnh dọc ở giữa luống rồi đổ phân lợn vào để gặp mưa thì tự khắc những cái màu tốt nó chảy sang các gốc cây, nhưng khi cho phân vào luống cũng phải lấy bùn, đất hay rạ, mà phủ kín cũng như là khi bón lên gốc cây. Cái cách này gọi là « bón phân cái ».

Bón phân cái xong lại gặp được trận mưa, thì thực là tốt quá; các màu phân nhờ có nước mà thấm được vào các rễ cây. Cứ xem ngay khi vừa bón phân, được trận mưa xuống, ra xem vườn thuốc có vẻ khác ngay: lá xanh tươi tốt, mầm chánh đã thấy nhú cả lên: nếu không mưa thì phải tưới nước vào; nhưng mà cũng coi là trợ thời để đợi mưa mà thôi: nếu tưới nước mà giời cứ nắng lại có phần nguy hiểm: vì thành ra nước mình tưới gặp phải cái nhiệt khí nóng quá, chỉ làm cho gốc cây bị hỏng mà thôi.

Nên nhận rằng trên kia đã nói khi bón phân cái thì phải dùng phân lợn, vì là phân bắc dễ ải dễ thấm hơn phân lợn, thì phải bón ngay vào gốc cây. Còn phân lợn lẫn với phân chất thì cứ bón xa gốc cây, chờ mưa xuống nó thấm vào đất và các cây thì vừa.

Còn những nhà nào không có thể trữ được phân, hay ủ được cho tươm tất thì lúc cần đến để bón, phải dùng đến phân tươi, chỉ phơi qua loa độ vài ba ngày cho nó ải ra, nhưng bón những phân ấy, thì lá thuốc thường đỏ, mà hút lại sốc.

(*Còn nữa*) Nguyễn-văn-Nghị

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3063

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Hoàng tiểu-thư

Tiểu-thư người họ Hoàng, là con gái ông Bách-Thông quê ở đất Nhu-sao nước Tần. Thuở nàng còn đồng ấu đã có tính hiếu-động, không chịu yên lặng, thường hay cầm cành trúc múa ở trước cửa, tập luyện võ nghệ một mình, tuy rằng trò nhi-hí nhưng múa võ cũng càng ngày càng giỏi. Hoặc có người bảo nàng rằng:

Con gái tập múa võ làm gì.

Tiểu-thư đáp:

Hai chữ *anh hùng* bọn nam nhi không thể chuyên giữ cả được. Nếu nữ tử có chí, thì cũng làm nổi công việc anh hùng, chẳng kém gì bọn nam nhi.

Tiểu-thư lại thường bảo người rằng:

— Võ nghệ tức là một cái khí dụng rất là thiết yếu để phòng giữ lấy mình. Ngộ khi xẩy ra sự hoạn nạn, để trống trọi với những kẻ bạo ngược.

Năm nàng chín, mười tuổi, thân mẫu nàng dạy việc nữ công, ngày thường bắt tập luyện thêu thùa may vá ở trong khuê môn, không cho ra ngoài, nàng lấy thế làm bực tức khó chịu, trốn ra cửa, đến chơi nhà hàng xóm, rủ các chị em bạn, cùng trạc tuổi trẻ tập hàng ngũ, chia ra làm hai đội quân, mỗi một đội lại có người đội-trưởng. Hoàng-tiểu-thư đứng đầu trông coi dạy bảo luyện tập. Các chị em bạn gái đều nghe lệnh dăm dắp, tiến thoái rất là nghiêm chỉnh, hễ ai trái lệnh thì phải phạt.

Một hôm Hoàng-tiểu-thư họp chị em bạn bè bốn mươi người dàn trận ở dưới sân, để dạy tập trận. Còn mình thì đứng ở trên thềm ra chỉ huy, các hàng quân lữ ở dưới đông tây xung đột, chật tự nghiêm chỉnh. Chợt gặp Bách-Thông ở ngoài đến xem, thấy như vậy trong bụng cũng có ý khen ngợi con dạy tập võ nghiêm trang. Song lại nghĩ rằng tuổi con đã gần lớn, còn đùa bỡn trò trẻ, không biết chăm chỉ nghề nghiệp, bất giác nổi giận, cầm roi đánh ngay.

Các chị em bạn của nàng, đương tập luyện võ nghệ, trông thấy nữ-tướng phải đòn, đều quỳ phục cả xuống, xin chịu đòn thay cho Hoàng tiểu-thư, và kêu van rằng:

Sự đó là tự chị em chúng tôi, đón Hoàng-tiểu-thư đến dạy. Vậy thì là lỗi ở chị em chúng tôi, chứ không phải là lỗi ở Hoàng-tiểu-thư.

Hoàng-tiểu-thư theo cha về nhà từ đó trở đi, nàng chỉ ở nhà luyện tập võ nghệ một mình, chứ không ra khỏi cửa. Cha mẹ nàng thấy nàng chỉ chuyên tâm tập võ, cũng cho tự do tập luyện, chứ không cấm đoán như trước. Cách mười năm nữa, võ nghệ nàng đã tuyệt giỏi nhưng không mấy người biết.

Có một chàng chuyên nghề thương mại tên là Nguyên-Cát đến dạm, Bách-Thông bằng lòng gả nàng cho.

Nguyên-Cát là một người kinh doanh buôn bán, nay đây mai đó, không có định sở, thường đi lại ở phía nam phía bắc một giải đại giang. Sau khi đã cưới nàng Hoàng-tiểu-thư, thuê thuyền đưa về Chấn-giang là nơi quê nhà. Trước tưởng rằng thuyền ấy là thuyền buôn, không ngờ thuê phải thuyền của tướng kẻ cướp. Nguyên tên tướng kẻ cướp chủ thuyền ấy giả làm thuyền đi buôn, để lừa cho khách đi lại thuê thuyền mình, thì tối đến thừa cơ cướp của. Hai vợ chồng nhà Nguyên-Cát thuê phải thuyền ấy, đi non nửa ngày thấy bình yên vô sự, vào hồi nửa đêm, thuyền ấy buộc ở bãi lau sậy. Các khách hàng ở trong khoang thuyền, ai nấy đều ngủ say cả. Chủ thuyền bấy giờ mới rở cái thủ đoạn độc ác, trói hết tất cả khách lại, cướp hết tiền của, toan vứt mọi người xuống sông. Nguyên-Cát ở bên cạnh trông thấy thế, sợ run lập cập, chỉ vì không có tiền của mang đi, nên không bị nó tra khảo. Cứ núp ở trong xó tối không dám cựa động.

Hoàng-tiểu-thư trông thấy tướng cướp hành hung như thế bất giác nổi giận điên tiết. Nhân lúc tướng cướp cầm dao nhảy lên, nàng liền thừa thế ra sức cướp được dao của tướng cướp, chém tướng cướp chết liền, Các quân cướp sợ hãi toan đường trốn chạy. Nhưng thuyền ấy đóng ở bến nước cũng khá sâu, chúng không trốn chạy được thoát, có kẻ bị nàng chém chết, có kẻ nhảy liều xuống sông.

Nàng giết quân cướp đã xong, mới cởi trói cho những người đi buôn ở dưới thuyền bị trói, mà lấy lời tử tế an ủy.

Mọi người cảm ân đức nàng, cùng đóng nhau lại một trăm bạc để lễ tạ.

Hoàng-tiểu-thư không nhận, nói rằng:

– Cứu người hoạn nạn, thương kẻ khổ sở, là nghĩa vụ con người ta phải nên như thế, có việc gì mà phải tạ.

Vì có việc ấy xẩy ra, mà các quân trộm cướp ở đâu nghe thấy tiếng Hoàng-tiểu-thư cũng sợ mất vía. Vợ chồng Nguyên-Cát đi buôn bán đến đâu cũng được vững chãi.

Thạch-Bằng dịch thuật

Dư luận Nam-kỳ

Tiểu-thuyết Quốc-Âm

Lẽ thì Nam-kỳ ta có tiểu-thuyết quốc-âm nhiều lắm, mà bởi có nhiều điều trở ngại về cuộc in và bán tiểu thuyết, nên đến ngày nay mà tiểu-thuyết xuất bản cũng còn chưa được bao nhiêu.

Việc trở ngại làm cho rất nhiều người viết tiểu-thuyết hay lắm, không chịu viết tiểu-thuyết cũng là việc trở ngại lại làm cho nhiều người muốn xuất bản tiểu thuyết mà không thể xuất bản cho được.

Những người viết hay lại không viết và in ra mà bán là bởi duyên cớ như vầy:

Lâu nay đã quen lệ cho hoa-hồng nhiều quá, mấy nhà in cho huê-hồng tới 50 0/0, nghĩa là như giá bên ngoài bìa sách 0$05 thì người xuất bản bán lại cho những người mua sỉ đặng bán lẻ lại có 0$25 mà thôi,

Huê-hồng như vậy là thái quá rồi, vì công đặt tiền mướn in, mà lấy lại có 0$25. còn người ngồi không, mua sỉ bán lẻ, không mất công đặt, không tốn tiền in, mà cũng được 0$25 vậy.

Phải vậy mà thôi đâu, chừng mới một đôi năm đây, lại có những tác-giả, hoặc túng tiền, hoặc muốn bán đắt, nên dám tính huê-hồng cho tới 70 o/o cho tới 80 o/o, nghĩa là 1$ thì tính có 0$30 hay là 0$20 mà thôi. Tính như vậy thì tưởng khi không đủ tiền giấy tiền in, có đâu tới tiền công đặt sách.

Bởi có người bán như vậy nên những tiệm mua sỉ bán lẻ phải bí, làm cho tác giả rất khó liệu, còn sách in ra, nếu không nhờ những tiệm sách và những chỗ bán ế mua lại mà bán thì làm sao mà bán cho được.

Bởi có nói trên đây nên còn có rất nhiều người viết tiểu thuyết hay mà không chịu làm tiểu-thuyết ra bao, vì bán có lời lãi gì đâu mà phải rán làm, thà để ngày giờ lo làm việc khác còn hơn.

Còn những người muốn xuất bản tiểu-thuyết mà không thể xuất bản được, là tại không tiền mướn in, đem bán bổn cho nhà in hoặc mấy mối sách đặng có in ra mà bán thì giá bán bổn rẻ lắm; một cuốn tiểu-thuyết, công trình đặt ra mà đem bán có đôi ba chục đồng bạc, thì có ai muốn đặt tiểu-thuyết ra mà bán.

Xét lại thì chẳng có nước nào mà bán tiểu-thuyết cho huê-hồng nhiều như Nam-kỳ ta vậy. Dầu cho ngoài Bắc-kỳ, cũng không có như vậy, huê-hồng 20 o/o là nhiều rồi.

Khi Nam-kỳ ta mở bày dịch truyện in ra mà bán thì huê-hồng tính có 20 o/o, có thái quá thì là 30 o/o mà thôi.

Như vậy còn có thể in ra mà bán được, chớ như bây giờ huê hồng từ 50 o/o sấp lên thì người xuất bản, ai lại chẳng ngã lòng, làm cho Nam-kỳ ta tiểu-thuyết bán ít lắm.

Cái hại này là tại một vài tác giả, chắc là bị túng tiền, nên mới bán sách mình rẻ lắm như vậy. Nó là bán rẻ cho có đồng tiền mà xài, mà không xét rằng bán rẻ như vậy là làm cho mất cái giá-trị cuốn sách của mình.

Người này bán rẻ, người khác thấy vậy cũng phải bán rẻ, làm cho người mua vịn giá phân bì, rồi ai cũng phải chịu theo giá đó thì mới bán sách của mình được.

Người mua được huê-hồng nh quá, vì như cuốn sách bìa giá (mà tính huê-hồng tới 80o/o thì th ra người mua trả tiền có 0$'8, h 0$08, bán lại 0$10 hoặc 0$15 thì lợi nhiều rồi, nên giá người bán (mà chừng 0$15 thì bán được, n coi có mất giá-trị sách của mình h chăng?

Bây giờ có một phương thế làm tiêu mất mấy điều hại trên đây, phương ấy cũng tùy nơi các nhà tiểu-thuyết chịu ép lòng mình hay không chịu ép lòng mình mà thôi. bắt chước theo bên Pháp quốc lập một hội tác giả. Những người l sách đều phải vào hội, rồi giá của mình mà huê-hồng bao nhiêu tùy hội định. Làm như vậy, ngư mua sách mới không tranh trên đặng hết, mà sách của mình khỏi m giá trị khỏi phải biên giá cho mất, làm cho người mua chê mất khôn, m

Hội ấy lại lãnh những tiểu-thuy của tác-giả không có tiền vốn, xuất hội ra mướn in, lo bán và tính hu hồng cho hội, còn dư lại bao nhiê hoặc tiền hoặc sách, sẽ giao lại c tác-giả.

Phàm có hội rồi thì có điều chương-trình cứ noi theo đó mà th hành, khỏi ai phiền phức chi hết.

Làm như vậy, tiểu-thuyết sẽ xu bản nhiều lắm, rất hợp với thời-k này là thời-kỳ ưa xem tiểu-thuyết. lại là một phương hay giúp đỡ lợi cho quê-hương. Mà chừng nào có cái hội như vậy? Ắt sẽ nhờ Ho là nhờ các nhà báo cổ động giùm

L. T. T. V.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-qua bằng con-niêm, sự ấy thiệt ch bản-quán lắm. Vậy có lời trìn các ngài trả ra những tiền đổi ch ồ, còn thì bản-quán không nhậ tiền gì trả bằng con-niêm cả

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ sáng thứ năm, chạy đến Napé, nghỉ, sáng hôm sau chạy đến Thakhek, đáp tàu thủy đi Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek cứ sáng chủ nhật chạy về Napé, nghỉ, sáng hôm sau chạy về Vinh, kịp đáp xe hỏa đêm đi Hanoi.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giấy thép trước mười bốn giờ, để bản ty liệu xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đồng-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đồng-hới (Quảng-bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 4 giờ sáng, tới Đồng-hới 12 giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế. Ở Đồng-hới đợi xe lửa ở Huế ra chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN-LÝ ĐI NGHĨA-HƯNG (PHỦ-QUÌ)

Ngày nào cũng có xe chạy một chuyến đi và một chuyến về, [illegible] xe lửa chạy ở Yên-lý về Vinh và ra Hanoi.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI,

Vinh, Đồng-hới, Yên-lý, Savannakhet

Số 356

TÂY-DU

ĐOÀN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Viên quan coi ngục vâng lời, tháo gông cùm cho bốn thầy trò Tam-tạng ra, bảo đứng dậy đi lên hầu, Bát-giới ra ý buồn bã mà nói rằng:

Hôm nay không biết họ định đánh thầy trò mình đến thế nào nữa đây!

Đại-thánh cười mà nói rằng:

Hôm nay cho ăn kẹo họ cũng không dám động đến mình thầy trò ta nữa. Lão-tôn đã lo liệu xong cả rồi, bây giờ lên công-đường chớ có ai quì lạy, cứ đứng yên, tự khắc họ phải mời lên ngồi ghế trên, và để Lão-tôn sẽ ra oai cho chúng nó được biết tay.

Đại-thánh nói chưa xong, đã đi đến ngoài cửa công-đường, quan thứ-sử cùng các quan thuộc hạ vội vàng chạy ra đón tiếp mà nói rằng:

Hôm qua thánh-tăng đến đây, bản quan một là vì bận đón tiếp quan trên, hai là vì thấy tang vật lại ở chính trong tay các ngài, nên chưa kịp xét hỏi được đầu đuôi ra thế [illegible]

Tam-tạng liền chắp tay cúi đầu rồi kể hết sự tình cho các quan nghe.

Các quan nghe xong đều nói rằng:

Thế ra đầu đuôi câu chuyện là thế, lúc đầu chúng tôi vội vàng chưa xét rõ được thực tình, trót lầm lỡ đem giam các ngài, hối sao cho kịp, vậy xin các ngài lượng thứ cho.

Đại-thánh chạy đến gần trợn mắt thét hỏi rằng:

Con ngựa trắng và gánh hành lý của ta đâu? Mau mau đem giả ta đây. Hôm nay ta mới hỏi đến tội các ngươi, vu cho người lương thiện làm phường giặc cướp, như vậy thì đáng trị các ngươi vào cái tội gì?

Đại-thánh nói xong, cùng Sa-tăng và Bát-giới toan ra oai, các quan đều khiếp sợ cả, cùng nhau kêu van rằng:

Điều đó cũng vì bản-quan trong lúc đầu không xét ra được ngay gian, nhưng cũng là vì nhà họ Khấu cố ý kêu tội cho các ngài, nói rằng nhận có lửa sáng nhận rõ mặt từng người, và sau khi đi đuổi bắt, quân gian khóc thì chẳng thấy đâu, lại thấy các tang vật chính ở trong tay thầy trò ngài, cứ tình ngay, nhưng lý gian, có xét ra tường cũng phải lâu lắm mới được. Vậy xin các ngài chiếu tình mà tha thứ cho.

Tam-tạng liền khuyên can rằng:

Các đồ-đệ không được hành hung như thế. Bây giờ thầy trò ta đến ngay nhà họ Khấu, một là đến viếng thăm viên-ngoại, hai là để cùng mẹ con *Khấu Lương* đối chứng, hỏi cho rõ xem chính đứa nào nó trông thấy thầy trò ta vào ăn cướp.

Đại-thánh nói rằng:

Sư-phụ nói phải đấy, để Lão-tôn này gọi cả người chết dậy hỏi xem là đứa nào đánh chết người ta.

Tức thì Sa-tăng đỡ Tam-tạng lên ngựa, rồi cùng đi ra, quan thứ-sử cùng các quan thuộc hạ cũng đưa đi theo đến nhà họ Khấu.

Bấy giờ anh em Khấu-Lương đang ở trong nhà chạy ra quì lạy đón tiếp. Vào tới nơi, thấy người nhà đang ngồi ở trong cái màn trắng mà kêu khóc. Đại-thánh liền thét lên rằng:

Đánh chết cái đứa nào dám đặt điều nói vu cho thầy trò ta. Nào bà viên-ngoại đâu? Thôi bà đừng khóc nữa, để Lão-tôn này vào gọi ông ấy dậy, hỏi xem là đứa nào đánh chết ông ấy cho rõ ngay gian.

Các quan và mọi người cứ tưởng là Đại-thánh nói đùa, rồi Đại-thánh liền bảo rằng:

Xin mời các quan hãy cùng sư-phụ tôi ngồi chơi đây một lát, còn Sa-tăng Bát-giới phải ở luôn đây trông nom sư-phụ ta đi một lát, lại sẽ về ngay.

Đại-thánh nói rồi, chạy ra ngoài cửa, nhảy phắt lên trên không, các quan trông thấy đều lấy làm kinh sợ, mới biết là một vị tiên biết cưỡi gió vượt mây, cùng nhau đốt hương ngửa lên giời mà vái lạy.

Đại-thánh cưỡi mây đi thẳng đến cõi u-minh, tức là âm-phủ, vào thẳng trong điện Xâm-la, *Diêm-vương* trông thấy chạy ra đón chào và hỏi rằng:

Dạ dám thưa Đại-thánh, ngài xuống đây có việc chi?

Đại-thánh nói:

Cái hồn ma Khấu-Hồng là người ở huyện *Địa linh* phủ *Đồng-đài*, nay nó đã ở chỗ nào? Mau mau cho dẫn hắn ra đây.

Tần quảng-vương nói:

Khấu-Hồng là bậc thiện-sĩ, chúng tôi đây không có sai quỉ sứ lên bắt, hồn hắn tự xuống đây, gặp tên *Kim-y đồng tử* của *Địa tạng vương*, nó liền dẫn ngay hắn đến bái yết đức *Địa-tạng*.

Đại-thánh nghe nói, vội vàng từ biệt, đi thẳng ngay đến cung *Thúy-vân*, vào chào đức *Địa-tạng-bồ tát* rồi hỏi ngay về việc ấy.

Đức *Địa-tạng* mừng mà nói rằng:

Khấu-Hồng thực đã đến ngày tận số; không phải chịu đau ốm nằm liệt giường liệt chiếu mà chết. Tôi thấy là người lương thiện, nên cử hắn làm chức án trưởng coi về việc sổ sách, biên tên những người làm thiện ở trên dương thế, nay Đại-thánh đã xuống đây, muốn đem hắn về, tôi tất cho hắn được sống lâu thêm một kỷ nữa, vậy xin cho hắn theo ngài trở về dương gian.

Đức Địa-tạng bồ-tát nói xong, sai *Kim-y đồng-tử* vào trong dẫn Khấu-Hồng ra, Khấu Hồng ra đến nơi, trông thấy Đại-thánh, liền gọi rằng:

Lão-sư ơi! Lão-sư ơ! Cứu tôi với.

Đại-thánh nói:

Ngài bị bọn cướp đánh chết, đây là nơi đức Địa-tạng-bồ-tát ở dưới Âm-ti đó. Bây giờ tôi xuống đây đem ngài trở lại dương-gian, để chứng rõ việc ấy, kẻo thầy trò tôi bị mắc tiếng oan, may lại đội ơn đức Bồ-tát cho ngài được sống lâu thêm một kỷ nữa, vậy 12 năm nữa ngài mới lại phải xuống đây.

Khấu-viên-ngoại dập đầu lạy tạ cảm ơn Đại-thánh đã cứu mạng cho. Đại-thánh lập tức từ tạ đức Địa-tạng thổi đánh vù một cái, biến hồn viên-ngoại ra thành hơi, thu vào trong tay áo, trở về dương-gian, cỡi mây đi thẳng về nhà Khấu-viên-ngoại, lên tiếng gọi Bát-giới mà bảo rằng:

Mau mau mở quan tài ra, để ta thả hồn ông ấy vào nhập vào xác.

Bát-giới lập tức vào cạy nắp quan tài ra, Đại-thánh chạy vào đến nơi, miệng đọc thần chú, rồi dở tay áo ra, tức thì thấy viên-ngoại ở trong quan tài ngồi nhổm ngay dậy, nhảy phắt ra ngoài, quì xuống lạy bốn thầy trò Tam-tạng và nói rằng:

Xin lạy tạ các lão sư, Khấu-Hồng này bị chết oan, nhờ có Tôn-lão-sư xuống âm-ti cứu sống cho, cái ơn tái tạo ấy, thực cao sâu như giời bể vậy.

Viên-ngoại nói xong, quay đầu lại nhìn thấy các quan ngồi đông đủ cả ở bên cạnh, liền vái lạy mà nói rằng:

Dạ dám thưa các lão-gia, vì có gì mà các lão-gia lại hạ cố đến nhà tôi đây?

Quan thứ-sử liền kể sự tình cho nghe, viên-ngoại liền quì xuống mà nói rằng:

Dạ dám thưa các lão-gia, thực là oan uổng cho bốn vị thánh-tăng thật, đêm hôm ấy có một bọn cướp hơn ba mươi đứa, có đủ khí giới, đong đuốc vào cướp nhà tôi, tôi vì tiếc của, chạy ra kêu van, bị chúng nó đấm đá rồi lăn ra chết. Tình hình như thế, chứ có can gì đến bốn vị thánh-tăng này.

(*Còn nữa*)

Aó bành tô đi mưa, không thấm nước « SALF ».
Có bán tại hiệu :
CHABOT
49 bis, Rue Paul Bert, Hanoi
Giá : 28$00

Lại mới sang

— Đàn măng-đô-lin [illegible] 120 [illegible], rất tiện-lợi và đủ các đồ thay phụ (accessoires).
— Gương tây đủ các kiểu rất đẹp.
— Giường Hồng-kong bằng sắt và bằng đồng.
Giá bán hạ hơn các nơi.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
86 7, phố hàng Gai, Hanoi

Một dịp rất tốt

Chính những lúc này các quý khách ai ai cũng có thể mua được máy hát kiểu đẹp, bán đại giảm giá.

Có những đĩa hát cải-lương tiếng Bắc-kỳ của bọn hát rạp cải-lương hý-viện mới lấy tiếng lần thứ nhất (chạy kim cương và kim-sắt).

Lại mới có đĩa hát cải-lương tiếng Saigon tuyển những bọn hát là tay biệt-tài (chạy kim-cương và kim sắt).

Đĩa hát tuồng của bọn hát rạp Quảng-lạc (chạy kim-cương và kim sắt, giá bán 1$95

Bản-hiệu mới định giá bán chiêu hàng đĩa cải-lương Saigon của bọn hát thầy Năm-Tú (chạy kim-cương) giá bán 1$20 và 1$50.

Etablissements ORPHÉE
Dépositaire exclusif de Pathé Orient
pour le Tonkin
67, Rue Paul Bert, Hanoi — Téléphone : n° 619
8, Bd Amiral Courbet, Haiphong — Téléphone : n° 234

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kỹ nghệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI SỐ 96

TRẦN-QUANG-MINH
Nhà Giồng Răng — Nhà Giồng Răng
199, HÀNG BÔNG-LỜ, HANOI

Thưa các quý-khách,

Nếu các ngài muốn giồng răng vàng, răng bạc, răng trắng, răng đen, nhổ răng, vá răng, chữa xâu răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc, chữa lại cho đều, và các cụ già gẫy cả hàm làm toàn hai hàm răng khác, xin mời lại bản-hiệu, thì bản-hiệu cả quyết cam đoan rằng, các ngài sẽ vừa lòng đẹp ý về công-việc chắc-chắn sinh đẹp mà bản-hiệu làm hầu các ngài.

Kính-cáo
TRẦN-QUANG-MINH
[illegible]
[illegible]

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3609

Thôi đà mắc lận

Mấy quan viên xưa nay rất là phong lưu công-tử, đối với chị em thật là phóng tùng, đã nổi tiếng là tay chơi nhã, thế mà không biết làm sao, hôm vừa rồi các quan xuống hát nhà chị P.... Khi gặp nhau, thôi thì mặt mừng mặt, tay cầm tay, thật là vui vẻ, chị thì mời quan nghe trống chị thì mời quan làm rượu chốc lát đã thấy một chị bưng khay nước ra mời các quan, một quan cầm chén nước lên lại đặt chén xuống nghiêm nét mặt mà ngâm một câu rằng :

Tưởng trong ngọc đá vàng thau,
Mười phần ta đã tin nhau cả mười,
Thôi đà mắc lận thì thôi.

Chị em nghe xong rật mình tìm lại hỏi : « Thưa quan, chúng em có điều gì bất lịch sự mà quan phải móc máy thế ?

Không bất lịch-sự à, chúng tôi xưa nay có phải là tụi đi uống nước vọ chị em đâu, mà các chị nỡ đem thứ trè tống khách này mời chúng tôi, nếu các chị có tử tế, sao không cho chúng tôi uống chè « Kim-thái » mới thật là yêu là quí chứ....?

Trà-giữ-khách [illegible]

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng :(Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tùng tùy có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy nên lâu nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này.

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như : Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, [illegible] cổ, phải gió, ngã đi vân vân....

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về [illegible] tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà cần giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa [illegible] trong [illegible] khi ra tật bệnh.

4. [illegible] GIẾNG NƯỚC TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước [illegible] vi trùng ; vậy cần phải làm thế nào cho nước được [illegible] ; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước giếng được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dầy, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy tại phải có nơi rõ một cách giản gì mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DẦY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dầy. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn ; nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.

9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân.... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

● Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Ai nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng hảo hạng tại trên ngọn núi cao như : Liên-tâm, Ô-long và Thủy-tiên, v, v, dùng cách hóa-học điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan nghênh. Nay xin đem những dấu riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

雙喜牌
囍

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU :
Nam định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 21.
Vinh-Mậu trà hiệu cẩn-bạch.

新民書館
Bán nhà

Tôi mới tậu được một cái nhà ở Hà nội, thiếu tiền chữa lại cho sứng-đáng với Tân-Dân Thư-Quán, nên định bán cái nhà của tôi ở Hà-đông, sẽ cửa tòa sứ (số 5 phố Hà-cầu) nhà kiểu tây, cửa hàng rộng 8 thước tây, sâu 10 thước tây, hiện cho một hiệu khách lớn thuê.

Rẻ cũng bán. Ai muốn mua xin mời đến Tân-Dân Thư-Quán, 29, Phố Hàng Bông, Hanoi, nói truyện. Hoặc viết thư đến cũng tiện.

VŨ-ĐÌNH-LONG

Việc Nam-kỳ

BẠC-LIÊU

Vụ ông cò Tournier bị chém tại Phong-thạnh. — Số báo trước đã có thuật sơ lược đám án mạng tại Phong-thạnh (Bạc-liêu) nay xin kể rõ đầu đuôi để độc giả chư tôn tường tất ;

Tỉnh Bạc-liêu mấy năm trước ruộng đất bỏ hoang còn nhiều, nên trong dân sự cứ việc khai phá rồi sau sẽ làm đơn xin khẩn với nhà nước. Một cái gia quyến kia, con trai con gái và rể được bẩy tám người bèn hiệp lực khai phá một vùng đất hoang tại xứ Phong-thạnh. Bởi họ là người chơn chất thiệt thà làm ruộng thì cứ lo làm tối hoài, chớ không rảnh mà nghĩ tới việc làm đơn xin khẩn. Gần đây đất ấy lại thuộc về của Ban Tấn, nên Ban Tấn góp lúa ruộng. Gia quyến kia chưng hửng, nghĩ đất mình có công khai phá, sao lại về tay khác làm chủ. Không chịu đong lúa ruộng và quyết lòng liều khó dễ với Ban Tấn một trận.

Ban Tấn biết bọn nầy khó chơi, mà nếu muốn chơi với nó e khi phải đổ máu. Ban Tấn bèn đem bán cho người khác. Chủ mới nầy tới góp lúa ruộng cũng bị ngăn trở nữa. Tính làm không lại mới tới tòa mà kiện. Tòa xử chủ ruộng được án, nên sớm mai ngày 16 Février ông cò chánh Bạcliêu là M. Tournier mới hiệp cùng ông cò nhỏ là M. Bozoux dắt một thầy đội và ba tên lính Mã-tà một xuống Phong-thạnh mà thi-hành cái án ấy.

Khi hai ông cò và 4 người lính tới tại nhà việc làng Phong-thạnh thì có mời hương-quản, hương-thân và hương-hào hiệp làm một bọn mà đi đến chỗ góp lúa ấy.

Đến nơi làng với lính đứng một bên còn gia-quyến kia đứng một bên lẳng lặng nghe M. Tournier đọc án. Đọc án rồi người ta mới đong lúa. Lúc ấy có một người con gái nóng ruột mới đạp cái tàu lúa ngã hoài đong không được, tên mười Chức mới rút dao mà bổ M. Tournier rồi hai bên giao chiến, M. Bozoux bồng súng xạ lúng trong đám dân khốn nạn kia, còn hương chức và thầy đội xéo nhau mà chạy.

Trong lúc hai bên giao chiến thì tên mười Chức với một đứa em trai và một đứa em gái bị bắn bỏ mạng và ba người khác bị đạn mang bịnh, nên kéo nhau tẩu thoát. Bấy giờ làng với lính bèn trở lại tiếp cứu hai ông Cò, thấy M. Tournier bị chém nặng quá nên phải đưa ông về nhà thương Bạc-liêu cho lương-y cứu cấp.

Dòm thấy vít thương của M. Tournier nguy quá, khó thể sống đặng, nên quan Chủ-tỉnh lập tức đánh giây thép về Saigon xin quan Lãnh-binh ban mề-đay Militaire cho M. Tournier đặng cho ông vui lòng trước khi nhắm mắt.

Qua bữa sau 17 février, có tin quan Lãnh-binh gởi xuống ban Médaille Militaire (kim-khánh chiến công) cho M. Tournier, song lúc ấy ông nằm mê mang.

Chiều bữa 17 février đúng 6 giờ ruỡi, M. Tournier trăn trở một hồi liếc mắt, dòm xem bốn phía rồi trợn thị đi xuôi. Tội nghiệp thay cho người thác vì việc bổn phận.

T. L. B.

CẦN-THƠ

Cuộc đấu lúa 1928 — Chiếu theo chân-tri của quan chủ tỉnh Cần-thơ 7882 ngày 30 Déc 1926 định lập cuộc đấu lúa, mỗi năm trong tỉnh ; Vậy xin cho các trị điền-chủ và nông gia trong tỉnh hay trước về cuộc đấu lúa tại Cần-thơ năm nay, thì quan trên sẽ nhất định nội trong tháng Avril 1928 tới đây, song chưa chắc ngày nào, sau sẽ cho hay chắc.

Cách đấu thì theo thửa lệ cũ, nghĩa là

Hạng A. — Hột tròn.
1· Thứ tròn lớn — 2· thứ tròn vừa.
Hạng B. — Hột dài.
1· Dài nhỏ hột. — 2. Dài nhón hột.
Hạng C — Các thứ khác.

Lúa thì sắp ra ba hạng như vầy. — Mỗi thứ lúa đem đi đấu, (đựng trong một bao của quan sẽ phát) thì người đấu phải nạp theo một bao lúa nguyên bứng tại đám cho có số, sống và hột đá bất như vậy mới rõ chắc thứ lúa đem đấu đây thật là lúa của người đi đấu quả có làm tại ruộng đó.

Quan trên các muốn giữ phần chắc và tránh sự tráo trở, nên khi nào bứng cây lúa tại sở ruộng nào, thì buộc phải có một hội phát viên, do nơi Cai-tổng hay là phó-tổng làm đầu một với hai hương chức làng sở tại chứng kiến mới được, khi bứng xong rồi, thì ấy phải lập hai bổn tờ vi bằng in nhau rồi, Cai-tổng nạp tờ ấy tại quan chủ-quận. Người nào làm được từ một mẫu ruộng sắp lên, và thứ lúa đem đi đấu đó ở nhà phải cho còn từ một trăm giạ dĩ thượng mới được xin dự đấu.

Năm nay sẽ có một cuộc đấu lúa kỳ nhì nữa ; khi đến kỳ nhất rồi, hèn sẽ định ngay đến tại nhà những người xin dự đấu kỳ nhì, cũng xét lúa mà định phần thưởng danh dự.

Cuộc đấu lúa tại Cần-thơ năm rồi (1927) được kết quả một cách rất vẻ-vang, vậy ước ao cho cuộc đấu lúa năm nay, càng được vẻ vang thêm nữa, thì rất may mắn cho nghề nông của đồng bang ta lắm đa.

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 263

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3915 [illegible]

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏ mà được trông thấy tỏ rõ, tức cũng như mặt trời kia soi sáng cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhấp-nhem một tý, đều là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt; cùng các bệnh đau mắt nguy-hiểm khác nữa.

Vậy nên những khi ấy, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà tra ngay đi, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nặng ra được.

Các ngài chớ quên rằng nếu trễ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mù mắt đấy.

Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi bán cho một lọ :

COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bịnh đau mắt rất thần-hiệu và rất rẻ tiền.

Có ba hào một lọ thôi (0$30).

Phàm lọ thuốc nào không có để đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc :

CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

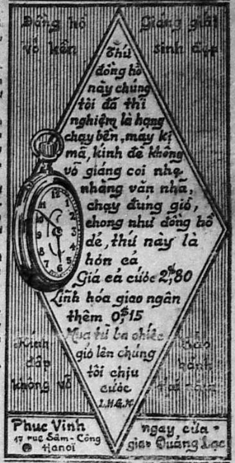
Thứ đồng hồ này chúng tôi đã thí nghiệm là hạng chạy bền, máy kỹ mã, kính để không vỡ giáng coi nhẹ nhàng văn nhã, chạy đúng giờ, chong như đồng hồ để, thứ này là hơn cả
Giá cả cước 2$80
Lĩnh hóa giao ngân thêm 0$15
Mua từ ba chiếc giở lên chúng tôi chịu cước
I.H.G.N.
Phuc Vinh
17 rue Sâm-Công
Hanoi
ngay cửa giáo Quảng Lạc

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, mà trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Breusmiche.

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Dubonnet
Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
3627

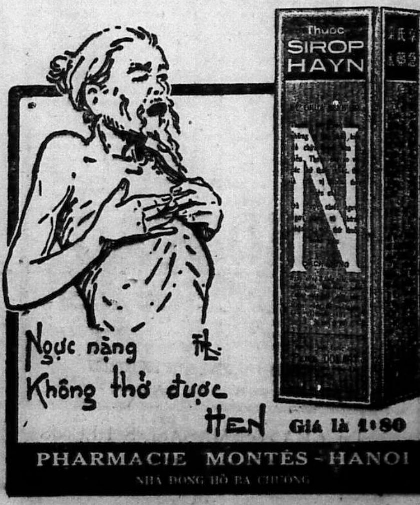

MẤT BIẾT ĐÓI

Sự biết đói là một sự kích-khích để chịu cho các chức-vụ của con ti, nó khiến cho người ta thích dùng vị ăn. Nhưng thường tự-nhiên sinh ra mất biết đói Ngồi vào bàn mà có vẻ chán. Tiêu-hóa sinh ra khó-khăn. Trong mình nặng-nề, mà hay đói-ói, và hay ợ. Người gầy đi mà sinh ra buồn-bã khi ấy sao không dùng ngay:

Charbon de Belloc

thuốc ấy đối với việc tiêu-hóa rất chóng hiệu! Trừ độc rất mạnh, mà lại hút được nhiều hơi độc trong cơ-thể. Làm cho lại biết đói, tiêu-hóa được chóng, ruột được thảnh-thơ. Các bệnh đi rửa dùng thuốc ấy chóng khỏi. Thuốc ấy dùng không ai bị thất vọng bao giờ.

Bán buôn: Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris

CÁC HIỆU BÀO-CHẾ ĐỀU BÁN

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

LE SURMENAGE DE L'ESTOMAC

Dans notre vie fiévreuse, nous n'avons plus le temps de mâcher, ni d'insaliver nos aliments: nous avalons les bouchées triples, à la hâte telles quelles, et il se trouve ainsi que par la suppression d'une première formalité, nous compromettons, dès le début, le travail de la digestion. L'estomac fonctionnant mal provoque des tiraillements, de la dilatation, des crampes, des renvois, des migraines. Pour supprimer ces douloureux malaises il faut mettre l'estomac au repos. Pour reposer l'estomac sans affaiblir l'organisme, il suffit de suivre pendant quelques semaines le régime du délicieux Phoscao, aliment réconfortant dont l'assimilation n'exige aucun effort puisqu'il est digéré par les estomacs les plus délicats et les plus délabrés.

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners, le plus puissant des reconstituants, le plus parfait régulateur des fonctions digestives. Le Phoscao convient à tous les tempéraments, et son régime est conseillé par tous les Médecins aux bien-portants comme aux malades, aux convalescents, aux anémiés, aux nourrices et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UNE BOITE ÉCHANTILLON

A. DARDANNE & Fils, 12, Rue de la Tour-des-Dames, PARIS (IXe) 52

Tại GRANDS MAGASINS REUNIS
Mỗi hộp: 7fr.00

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đóc giọng, Khan cổ,
Khỏi nóng lạnh, sổ mũi,
và lại Không ho.
Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà
ngậm được thuốc ấy thì
cũng hết liền.

— ẤY LÀ —

một thứ thuốc thần hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao
và tức ngực.

THUỐC HƯỜN

VALDA

có bán cùng trong các
tiệm thuốc
Có mua thì nhớ coi
trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

RƯỢU BẠT-HÀ GET.

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

CÁC BÀ CÁC CÔ!
Có nhuộm vải hàng lụa nỉ
THÌ NHỚ KHÔNG CÓ MÓN-VỊ NÀO
tốt hay bằng thuốc hiệu

"LA MAURESQUE"

Có bán ở Hanoi:
Tại tiệm thuốc ông LAFON và LACAZE
và cùng các nhà bán thuốc-vị
Muốn có thuốc thử biết, gởi thơ cho bà
Vve C. FERCOQ, 6, ASNIÈRES (Seine) France
hỏi, gởi không.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn-bà, vì bệnh tất chuyền sang người đàn-bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì dễ hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu nghe những lời bạn ít từng chải mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh, rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế lớn đều c

CẢM mới và củ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi

Solution Pautauberge

uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.

SỮA BÒ HIỆU BERNA

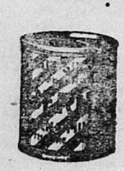

là
thứ đồ ăn nhứt bổ
cho người lớn
và trẻ-con.

Sữa nguyên-chất làm tại xứ Thụy-sĩ

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xà, Saigon, Pnom Penh. 3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

KINO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . *Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghỉp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . . *Một chai:* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾ
LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCH

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PH
VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞ
CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã đời tiếng thi
hạ đâu đâu cũng biết. Không có thuốc n
hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE đã đ
hay hơn hết cho bổ sức lực, bổ tạng phủ;
bịnh rét làm cho ăn được, thuốc đó lấy
hay cả thế gian ai những đều quen dùng.

Ai ai dùng nó cũng được, nhưng là ngư
bịnh con cùng đàn bà hay là con nít. Thu
đó trị bịnh sau này: bịnh ho huyết y
đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh là
cho con người yếu đuối, bị trái ban,
cảm mạo tức ngực, rét ban của người trần
trắc trở trong tì vị các bịnh ấy đều dùn
chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớ
cũng đờn bà kể khi lúc sanh sản, cũ
như mấy bịnh kể trước đây đều nên uố
thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp
cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị tấy lan
mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết m
thì còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe
lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chứn
và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng: Nướ
ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquid
de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những
thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không
thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LA-
ROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy
chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh
và cả vạn giấy của các quan lương y khen
nâng lòng ta

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là
một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết
thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thì ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN
TỪ NGÀY 30 JUIN 1927: » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự:	M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;
Phó trị-sự:	M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ nhiệm:	M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại: 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIẾM CÁC NƠI:

BẾN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Noumea
Hankeou	Haiphong	Papeete
Hongkong	Hanoi	Pondichéry
Mengtzeu	Namdinh	Singapore
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	
Tientsin	Tourane	
Yunnan-fou	Vinh	

Phòng sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc-trái — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Điện-Lưu-Tín-Điện: INDOCHINE

GIẤY NÓI: *Hanoi* Số 497.
Haiphong 26.
Namdinh 90.

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Gérant NGUYỄN VĂN